

Niedziela niespodzianek w I lidze

GRUPA I.
 Budowlani Gdańsk — Unia Chorzów 3:3 (0:1).
 Ogniwo Kraków — Kolejarz Poznań 4:0 (0:0).
 Budowlani Chorzów — Kolejarz W-wa 2:0 (0:0).

Tabela.

1. Unia Chorzów	9.5	13.8
2. Budowl. Gdańsk	9.5	14.11
3. Budowl. Chorz.	7.7	10.10
4. Ogniwo Kraków	6.8	7.9
5. Kolejarz Poznań	6.8	7.12
6. Kolejarz W-wa	5.9	11.12

GRUPA II.
 Włóknarz Łódź — Gwardia Kraków 3:0 (0:0).
 OWKS Kraków — Ogniwo Bytom 1:1 (1:1).

Tabela.

1. Ogniwo Bytom	10.4	11.5
2. CWKS	8.4	14.6
3. Włóknarz Łódź	7.7	9.14
4. OWKS Kraków	5.9	7.9
5. Gornik Radlin	5.9	10.13
6. Gwardia Kraków	5.7	7.11

PRZEGLĄD SPORTOWY

ORGAN GŁÓWNEGO KOMITETU KULTURY FIZYCZNEJ I CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Rok VIII Nr 85

Warszawa, poniedziałek 13 października 1952 r.

Cena 45 gr

Mimo deszczów i zimna ponad pół miliona na starcie pierwszego rzutu Marszów Jesiennych

12 października, w Dniu Wojska Polskiego, sportowcy całego kraju wzięli masowy udział w marszach Jesiennych „Szlakiem Zwycięstw Wojska Polskiego i Armii Radzieckiej”.

W tegorocznych marszach, odbywających się pod hasłem „Wszyscy sportowcy aktywistami Frontu Narodowego”, młodzież miast i wsi wyraziła masowym i entuzjastycznym udziałem swoje gorące poparcie dla Programu Wyborczego Frontu Narodowego. Stając na starcie tej wielkiej imprezy, sportowcy nasi uczcili historyczną rocznicę bitwy pod Lenino oraz zadokumentowali swoją sprawność fizyczną.

Przed startem uczestnicy marszów w całym kraju wysłuchali przemówienia radowego, które wygłosił gen. bryg. I. Krzemien przed Pomnikiem ku czci poległych żołnierzy Armii Radzieckiej w Warszawie.

Mimo złych warunków atmosferycznych, w I rzucie marszów — w niedzielę 12 hm. startowało w całym kraju (wg niepełnych meldunków) około 600 tys. osób.

Marsze Jesienne otrzymały wszędzie uroczystą oprawę. Punkty startowe i mety były bogato udekorowane. Radośnie i dumnie maszerowali młodzi i starsi „szlakiem zwycięstw”.

W Warszawie udział w marszach wzięło około 20 tys. osób. Najliczniej stanęli na starcie uczniowie szkół podstawowych — 5 tys. Około 80 procent uczestników marszu zdobyło normy na SPO. Start do marszów odbył się z dwóch punktów.

Sprzed pomnika braterstwa broni startowały drużyny związkowych zrzeszeń sportowych, młodzież szkół zawodowych, junaki „Służba Polsce” i sportowcy AWF. Po złożeniu wiązki u stóp pomnika, poszczególne drużyny wymaszerowały na trasę w różnych kierunkach ulicami miasta. Spod Pomnika ku czci poległych żołnierzy Armii Radzieckiej wymaszerowały na trasę drużyny wojskowe, młodzież szkół ogólnokształcących i podstawowych, AZS i Gwardii.

IV RUNDA
 Sława — Szymański 0:1, Dworzynski — Sowiński 0:1, Makarczyk — Litmanowicz 1:0, Gawlikowski — Szapitel 1:0, Bolesławski — Witkowski 1:0, Piater — Makarczyk 0:5,0:5, Tarnowski — Sowiński 1:0, Cieljka — Kwilecki 0:3,0:3, Gadałkiński — Szukiszta 1:0.

V RUNDA
 Woźniak — Szymański 1:0, Gawlikowski — Regedziński 0:1, Dworzynski — Szapitel 1:0, Bolesławski — Witkowski 1:0, Piater — Makarczyk 0:5,0:5, Tarnowski — Sowiński 1:0, Cieljka — Kwilecki 0:3,0:3, Gadałkiński — Szukiszta 1:0.

VI RUNDA
 Pytlakowski — Gawlikowski 0:5,0:5, Błaszczyk — Piater 0:5,0:5, Bolesławski — Gadałkiński 0:1, Kwilecki — Witkowski 1:0, Sława — Cieljka 1:0, Szymański — Grynfeld 1:0.

Z ostatniej chwili
KATOWICE 12.10 (tel. wł.). W niedzielę w godzinach wieczornych dograno szereg zawieszonych partii. Witkowski zmierował z Makarczykiem, Sława z Grynfeldem, Błaszczyk z Gadałkińskim i Regedziński z Dworzynskim. Poza tym w dogrywkach Regedziński wygrał z Błaszczykiem, Szukiszta z Litmanowiczem, (była to jedna z niespodzianek turnieju) Litmanowicz z Błaszczykiem i Szukiszta z Witkowskim. Prowadzą w turnieju Sława z Gadałkińskim po 4,5 pkt. (r)

Nowe rekordy lekkoatletów CSR
PRAGA 12.10 (tel. wł.) Na lekkoatletycznych zawodach w Pradze jakie odbyły się w dniu 11 i 12 hm. Doleżał ustanowił nowy rekord światowy w chodzie na 30 km czasem 2:21.38.6. Jest to o 6,8 minut lepszy czas od rekordu światowego Węgra Laszlo. W ciągu 2 godzin również Doleżał pobit rekord Węgry przebiegając 25 km 595 metrów, tj. o 1045 metrów więcej od rekordu światowego Laszlo. Na tych samych zawodach świetny miotacz czechosłowacki — Skobla poprawił rekord europejski o 3 cm uzyskując 17.12 cm, co równa się 1168 pkt. W biegu na 25 km Pechanek ustanowił nowy rekord czechosłowacki uzyskując czas 1:26.45.4. W biegu na 3 km zwyciężył Jungwirth czas 8:24.2.

Zatopek zapowiedział, iż 25 hm. spróbuje pobić rekord światowy na 25 i 30 km. Również Skobla zamierza poprawić swój rekord europejski w pchnięciu kulą. (Cb)

W Warszawie Stefaniszyn nie miał tyle roboty co przed tygodniem w Pradze, gdzie mimo dobrej gry w meczu ATK — CWKS puścił sześć bramek. Tym razem Czechosłowacy strzelali mało i bramkarz CWKS wyszedł oborną ręką. Foto E. Franckowiak

CWKS — ATK 0:0 Wbrew oczekiwaniom Polacy zasłużyli na zwycięstwo

Byliśmy wszyscy przygotowani na zwycięstwo ATK. Gospodarzom nie dawano wielkich szans w meczu z drużyną czechosłowacką. Przeciwnicy tymu nasi piłkarze ponieśli słabą porażkę w Pradze — przegrali 0:6. W ciągu tygodnia nie powinniśmy zająć tak rozczarującej zmiany w obydwo zespołach, by powstały szanse CWKS na zwycięstwo.

NIEZBADANA JEST DUSZA...
 Ale nie zbadana jest dusza, a raczej nie zbadane są nogi polskiego piłkarza. W niedzielę CWKS był znacznie bliżej zwycięstwa niż triumfator sprzed tygodnia — zespół ATK. Bohater meczu praskiego Stefaniszyn interweniował w Warszawie tylko pięć razy w groźnych sytuacjach. Gdzie się wzięła podława siła bojowa i ogniowa napadu ATK. Czyby zginęła bez śladu w ciągu tygodnia? A jakim sposobem bardzo dobrze grająca w niedzielę defensywa słowaków na strzeleniu sześciu bramek w Pradze?

Przecież niskie korki u butów — rzeźbony powód, który CWKS nie mogły zadenudować o przegranej 0:6. Nie rozwiązywał tej zagadki, bo nie widzieliśmy meczu prakiego. Obserwując grę obydwu zespołów w niedzielę, możemy stwierdzić, że ATK jest drużyną znacznie lepiej wyszkoloną technicznie, niż CWKS, ale też i znacznie wolniejszą od jedynastki warszawskiej. Siła przebijowa ataku warszawskiego było także większa niż piątka ofensywnej ATK. Linie defensywne obydwu drużyn rezerwuują mniej więcej jednakowy poziom.

CWKS ZASŁUŻYŁ NA ZWYCIĘSTWO

CWKS był bardzo bliski zwycięstwa i należało mu się ono z przebiegu gry. Przez blisko czterdzieści minut graliśmy polowy napastnicy CWKS przy-

puszczali bezustannie szturm na bramkę ATK. Niestety bez efektu. A efektu nie mogło być, bo CWKS rozgrywał akcje z taktycznością. Czechosłowacy wyłączyli z gry obydwa nasze skrzydła, pieczołowicie zapiekowali się środkową trójką i mogli przystomnie i bez popochodu bronili swojej bramki.

Doskonale grający, szybki i winny Breiter niepokoił najczęściej defensywę przeciwnika. Każdy jego przebieg był groźny, nosił zarodek bramki. Ale ieden Breiter przeczył sześciu Czechosłowakom nie mogli nie zdziwić. Jak się to mogło nie znaleźć zrozumienia wśród partycerów Głazier i Sasadek charakternym błędem usiłowali nadrobić liczne błędy i braki Janczyk jeszcze raz obnażył wszystkie swoje braki techniczne i był ogrywany przez jednego konsekwentnie przez cały mecz. Jedynego tylko nie można Janczykowi ująć — wielkiej ambicji. Gdyby ta ambicja była w parze z umiejętnościami, to bramkarz ATK nie jeden raz wyjmowałby piłkę z siatki.

Linia pomocy zasłużyłaby na bardzo wysoką notę, gdyby nie ciążył na niej zarzut, iż nie wspomagała ataku. Az przykro było patrzeć jak bardzo pracowito dobrze ustawiający się Polowski, każdą wywalczoną piłkę oddawał znowu przeciwnikowi, by ponownie o nią walczyć. Powinno mieć stałe przesłanie nerwy widom i parnie o darmo wyczelającym celnego podania.

Sobkowiak i Korvint dali sobie radę ze skrzydłowymi, nie puszczając ich za blisko bramki. Stefaniszyn, który bronął bez zarzutu, popisując się kilkoma wspaniałymi paradami.

BRAMKARZ ATK ZBIERA OKLASKI

Czechosłowacy tak jak i ich przeciwnicy mieli znacznie lepsze linie defensywne, niż napad. Bramkarz Dolejsi zbierał liczne oklaski za piękne robinsonady i parady. Robił to z wielką pewnością i wyręczono. Żadna akcja nie była obliczona na efekt, a mimo to każda była efektywna. Do konajacych obrońców Safranek tak taran rozbił akcje prawej strony ataku CWKS.

W ataku wyróżnił się środkowy napastnik Masopust. Zdekonspirował się on jednak już w pierwszym polowie tym, że za często chciał chodzić w „uliczkę”. Umieomliwionemu mu to szybko i Masopust musiał się ograniczyć jedynie do rozdzielania piłek. Lewy pomocnik Hertl wyróżnił się niepotrzebnie ostrą grą, za co dostał kilka upomnień od uważnego sędziego Bukowskiego.

Mecz przyniósł wiele emocji, liczenie zbranym widom, nie widać zmiany się wykby, ale wobec braku wykończenia potężnego z boiska wiało nuda. W miarę upływu czasu tempo wzrastało, a wraz z nim ambicjne dążenie obydwu zespołów na zdobycie bramki. Widzowie czekali na bramki — które nie padły. CWKS wytrzymał lepiej mecz kondycyjnie i jak ktoś powiedział na trybunach: — w dogrywce zmusiłby przeciwnika do kapitulacji. W normalnym czasie mecz nie przyniósł jednak rozstrzygnięcia.

Drużyny wystąpiły w następujących składach:

ATK: Dolejsi — Safranek, Novak, Morvay — Skvya, Jereny — Dvab, Kral, Masopust, Hertel, Dyk.

CWKS: Stefaniszyn — Korvint, Orłowski, Sobkowiak — Wierczonek, Bieniek — Sasadek, Janczyk, Breiter, Olejnik, Glajcar.

Cztery rekordy Polski pobili pływacy we Wrocławiu

WROCLAW 12.10 (tel. wł.). Na krytym basenie Wrocławia w ciągu niedzielnego wieczoru padły aż 4 rekordy Polski. Na zawodach propagandowych, z których dochód przeznaczono na budowę Warszawy, Petruszewicz (Stal) uzyskał doskonały wynik, płynąc 100 m zębka w czasie 1:13.6. Ten sam zawodnik poprawił rekord Polski na 100 m mot. uzyskując czas 1:10.6.

Na 100 m dow. Tolkażewski (Ogn) płynąc z Lewickim (Stal) zszedł poniżej sakramentalnej minuty. Tolkażewski przepłynął w czasie 59.8. Warto podkreślić, że Tolkażewski miał opóźniony start, a do 50 metrów prowadził Lewicki, który uzyskał czas 1:01.3. Sztajfeta Ogniwa 5 x 50 m dow. w składzie Tolkażewski, Rybacki, Kedzia, Buczowski, Kowalkowi, uzyskała czas 2:21.7, wymazując stary rekord CWKS-u, który wynosił 2:23.4.

Ciekawsze wyniki: Jaśkiewicz (Stal) przepłynął 100 m grzbiet. — 1:13.0, a Lubieniecka (Stal) na 100 m dow. uzyskała 1:19.2. Czasły były mierzone przez trzech sędziów państwowych.

Czołowi strzelcy polscy deklarują swój udział w akcji wyborczej podczas uroczystego otwarcia Mistrzostw Polski w Szczecinie

SZCZECIN 12.10 (tel. wł.) Na Placu Dzierżyńskiego w Szczecinie w ub. niedzielę odbyło się uroczyste powitanie przybyłych z całej Polski czołowych strzelców, którzy biorą udział w strzeleckich mistrzostwach Polski. Już zupełnie szarżalo, kiedy przy świetle reflektorów przed trybuną honorową stawił się jednolite ubrane reprezentacje 19 okręgów. Przed każdą z grup stali zawodnicy trzymający transparenty z barwnymi herbami miast. W sumie, w szeregach tych znajdowało się ponad 500 zawodników, którzy pojąwszy od poniedziałku nie zwalniają na pogodę, ani złe warunki atmosferyczne, jakie panują obecnie w Szczecinie walczyć będą o zaszczytny tytuł mistrza Polski.

Zawodników oraz witające ich delegacje zrzeszeń powitał przedstawiciel GKKE, przewodniczący sekcji strzeleckiej Mach-

cewicz. W imieniu społeczeństwa szczecińskiego do zbranych zawodników przemówił przewodniczący WKKE Edmund Szczęsny.

Na zakończenie uroczystości na czoło zbranych zawodników wystąpiła grupa 3 strzeleckich mistrzów sportu: Pajdel, Matuszak, Kiszczurno, Chrydzewicz i Wasilewski, po czym ten ostatni w imieniu uczestników mistrzostw Polski odczytał rezolucję, w której zawodnicy-strzelcy deklarują swój udział w akcji przedwyborczej Frontu Narodowego. W rezolucji tej czytamy m. in.:

„Zjednoczeni wraz z całym narodem w jednolitym Froncie Narodowym będziemy strzelić wielkich zdobyczy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, będziemy je umacniać i upowszechniać wśród najszerzych rzesz

społeczństwa. Z radością i dumą będziemy głosowali w dniu 26 października na kandydatów Frontu Narodowego, z radością i dumą stajemy się agitatorami wielkiej sprawy budownictwa socjalizmu w Polsce”.

Po uroczystości na Placu Dzierżyńskiego uczestnicy strzeleckich mistrzostw przemaszzerowali przez ulice Szczecina na Plac Zolnierza, gdzie delegacje poszczególnych okręgów złożyły wieńce pod pomnikiem Wdzięczności.

Dzisiaj rozpoczynają się pierwsze konkurencje strzeleckie. Strzelanie do rzutków odbywać się będzie na strzelnicy w Łasku Arkońskim, strzelcy kulowi walczyć będą o tytuły mistrzów na strzelnicy w Bezzeczcu.

(Rak)

APEL ZG ZMP DO

- najlepszych - najodważniejszych - najbardziej wytrwałych

|| **JCZYNIEM** potrzebni są ludzie odważni, którzy nie lekają się niewygód i gotowi są pójść tam, gdzie toczy się decydująca bitwa, tam, gdzie się rozstrzygają losy całej walki.

Oto zdanie z Apelu ZG ZMP do młodzieży polskiej z miast i wsi, o stanie do załogi pionierskiej na najważniejsze i najtrudniejsze posterunki naszego budownictwa.

Wielkie nadzieje pokłada Partia i władza ludowa w młodzieży polskiej, która pamięta i dotrzyma słów ślubowania, złożonego w pamiętne dni lipcowe. Dziećwiecy i chłopcy nie zawiodą zaufania. Tysiące śmiałych pionierów, którzy nie ulegną siłą trudności podją z zapalem i nieustępliwością do pierwszych szeregów trudnej walki — tam gdzie toczy się decydująca bitwa, na główne odcinki boju — węgiel i stal,

Młodzież — współgospodarz kraju po ogłoszeniu apelu ZG ZMP — odpowiada licznymi zgłoszeniami. Bo młodzież polska znana jest ze swego entuzjazmu, ze swego bohaterstwa. Dziś ofiaruje swój zapal ojczyźnie — będzie walczyć nieustępliwie o wzrost i jakość produkcji, będzie uszczuplać ze swej drogi zło i szkodnictwo — będzie porwał swym przykładem innych — będzie zapalał ogniem miłości do ojczyzny wszystkich wokół.

Młodzi sportowcy, którzy w sporcie znajdują radość życia i siły do pracy — głęboko winni władz do serca słowa apelu. W zacięgu pionierskim, w pierwszych jego szeregach nie zabraknie sportowców. Ze stadionów, z boisk, z pływalni — pójdą tysiące sportowców, którzy swą odwagę, siłę i hart zdobyte w sporcie wykorzystają w walce na tych odcinkach, gdzie potrzeba najlepszych, najodważniejszych, najbardziej wytrwałych.

Moment z jednego ze spotkań finałowych o mistrzostwo Polski w siatkówce AZS W-wa — Spójnia W-wa 3:1. Od lewej cztery zawodniczki Spójni — Rogowska, Lazarska, Wytrkowska i Zarzycka (zastawia) oraz cztery „azetki” — Zakulska (seina), Hajecowna, Szczawińska i Kubiak. Tytuł mistrza Polski zdobył AZS — czytają na str. 4. Foto E. Franckowiak

Młodzież szachowa atakuje pozycje rutynowanych mistrzów

KATOWICE 12.10 (tel. wł.) Mamy już poza sobą szóstą rundę turnieju i możemy od razu stwierdzić, że tym razem nie ma idzie naszym trybem. Młodzież rozpoczęła nie na żarty dobieranie się starciu mistrzom do skóry. Szczególnie dotkliwie odczuli to Sława, Szapitel i Grynfeld. — Szapitel przegrał z Dworzynskim z powodu przekroczenia czasu, a Sława i Grynfeld skapitulowali przed ostro grającym Szymańskim.

Sława mało wyrażnie lepsza pozycja w debiucie, po kilkukrotnym posunięciu wargach koncepcji strategicznej i pozwolił Szymańskiemu nie tylko wprowadzić grę w centrum, ale i przesiadło do rozstrzygnięcia ataku na skrzydło krola. Bólwie ładnie kombinacyjnie grający Grynfeld nie potrafił wywalczyć sukcesu z Szymańskim, który w tej chwili miał się największą niespodzianką turnieju. Sponób w jaki Dworzynski pokonał Tarnowskiego jest dowodem kiryzysu spokojnych, pewnych systemów przyjętych przez starych mistrzów.

Gawlikowski (Kolejarz) w spotkaniu z najmłodszym uczestnikiem Polski, Dworzynskim (Unia). Foto Kubicki, Katowice

Czy jednak oznacza to, że młodzież jest już w pełni dojrzała i posiada opanowaną technikę gry? Analizując dotychczasowe partie, należy stwierdzić, że na tym odcinku poważne braki, które tylko potwierdzają nasze pierwsze wrażenia, szczególnie jeśli idzie o debiuty i przejścia do gry środkowej.

Gdy uwaga wszystkich skierowana jest na tych, którzy efektywnie wgrzywają lub najnieoczekiwaniej przegrują, dwóch zawodników gra dotychczas bez porażki, spokojnie i rozważnie starannie wykorzystując wszystkie możliwości, które pozwalają na zdobycie choćby pół punktu. Są to Gadałkiński i Makarczyk.

Najbliższe dni przyniosą nam, odpowiedź, w jakim stopniu kandydaci na mistrzów potrafią uwalę wstrząsając pozycjami mistrzów. W każdym razie już dzisiaj widzimy dość zwartą grupę czołową: — Sława, Gadałkiński, Szymański, Woźniak, Grynfeld, Szapitel i Makarczyk i z nich wyjdzie niewątpliwie zwycięzca tego szachowego maratonu. (r)

Z ostatniej chwili
KATOWICE 12.10 (tel. wł.). W niedzielę w godzinach wieczornych dograno szereg zawieszonych partii. Witkowski zmierował z Makarczykiem, Sława z Grynfeldem, Błaszczyk z Gadałkińskim i Regedziński z Dworzynskim. Poza tym w dogrywkach Regedziński wygrał z Błaszczykiem, Szukiszta z Litmanowiczem, (była to jedna z niespodzianek turnieju) Litmanowicz z Błaszczykiem i Szukiszta z Witkowskim. Prowadzą w turnieju Sława z Gadałkińskim po 4,5 pkt. (r)

DOGRYWKI II I III RUNDY
 Witkowski — Pytlakowski 0:1, Walter — Sowiński 1:0, Tarnowski — Gawlikowski 0:3,0:3, Regedziński — Litmanowicz 0:5, 0:5, Gawlikowski — Sowiński 0:1, Gadałkiński — Makarczyk 0:3,0:5, Grynfeld — Bolesławski 0:3,0:3, Cieljka — Szukiszta 1:0.

IV RUNDA
 Sława — Szymański 0:1, Dworzynski — Sowiński 0:1, Makarczyk — Litmanowicz 1:0, Gawlikowski — Szapitel 0:5,0:5, Woźniak — Tarnowski 1:0, Bolesławski — Cieljka 0:1, Kwilecki — Grynfeld 0:1.

V RUNDA
 Woźniak — Szymański 1:0, Gawlikowski — Regedziński 0:1, Dworzynski — Szapitel 1:0, Bolesławski — Witkowski 1:0, Piater — Makarczyk 0:5,0:5, Tarnowski — Sowiński 1:0, Cieljka — Kwilecki 0:3,0:3, Gadałkiński — Szukiszta 1:0.

VI RUNDA
 Pytlakowski — Gawlikowski 0:5,0:5, Błaszczyk — Piater 0:5,0:5, Bolesławski — Gadałkiński 0:1, Kwilecki — Witkowski 1:0, Sława — Cieljka 1:0, Szymański — Grynfeld 1:0.

Działacze związkowi zabierają głos w dyskusji

Wypełnić życie kół imprezami sportowymi

DWA zasadnicze problemy wyłoniły się w toku dyskusji poolimpijskiej. Jeden dotyczy naszej pracy z członkami wycieczkową, drugi roboty w podziemnych ogniskach k.f. Przede wszystkim trenerzy i sami zawodnicy powinni zabrać głos w sprawie trudności, powodujących niedostatecznie szybki wzrost poziomu naszego sportu. Oddaliby w ten sposób duży pomoc działaczom, którzy być może nie widzą wielu istotnych błędów lub braków, stojących na przeszkodzie w osiągnięciu wyższego poziomu.

Spróbujmy podzielić się moimi uwagami, odnośnie drugiego zagadnienia — pracy z kółami sportowymi. Być może, że jednym z największych błędów zrzeszeń było skierowanie nadmiernej uwagi na kadry wycieczkową i pewne zaniedbanie pracy w kółach sportowych. A jednak, jakby się nie patrzyło na tę sprawę, tam właśnie w kółach decyduje się nasza walka zarówno o poziom sportu jak i jego powszechność.

BRAK WYSZKOLONYCH DZIAŁACZY

Dlaczego koła pracują słabo? Wydaje mi się, że jedną z podstawowych tego przyczyn jest brak odpowiednio liczonej, wykwalifikowanej kadry działaczy. Nie umielimy wychować sobie dostatecznie liczonego, bojowego, oddanego sprawie kultury fizycznej aktywów. Główny ciężar pracy w kole spoczywa najczęściej na jednym lub dwu ludziach. Są oni równocześnie sekretarzami, albo przewodniczącymi rad, skarbnikami, gospodarzami, kierownikami sekcji, sami projektują plan pracy, sami go wykonują. Musimy mieć uznanie dla ofiarności takich omnibusów, ale przecież jest jasnym, iż robiąc wszystko na raz, niczego nie wykonują dobrze. Pracy przybywa nam z każdym miesiącem, a działaczy niestety pozostaje wciąż ta sama ilość. W wykazach członków Rad Kół Sportowych widnieje wiele nazwisk, ale w konkretnym, codziennym robocie tych ludzi się nie widzi. Nie można jednak dziwić się takiemu zjawisku w kółach sportowych, skoro także w organizacjach wyższego szczebla nie brak ostrych „martwych dusz”, którym kiedyś powierzono odpowiedzialne mandaty, a dziś góla wyciąganych z działalności.

ZA DUŻO ADMINISTRUJEMY

Brak działaczy w kółach jest m. in. wynikiem niewłaściwego stylu pracy zrzeszenia. My za dużo administrujemy sportem, przeładujemy okólnikami, sprawozdaniami, statystyką, rozporządzeniami,

dekretemi. Powoli wytworzył się pogląd nie tylko wśród aktywistów, ale także wśród samych sportowców, że najważniejszą sprawą jest terminowe sporządzenie okresowych sprawozdań.

Kiedyś jednej z Rad Okręgowych Włókniarza postawiono pytanie, jak przedstawia się sport wycieczkowy na jej terenie. Sekretarz dał zdumiewającą odpowiedź: nie wiemy — nie otrzymujemy w tej sprawie żadnych sprawozdań z naszych kół. Bez wiedzy przysłał się ten, składając ofiarę i doświadczony działacz, że rutynna urzędowania w Radzie sprowadziła go na krańce biurokracji. Oczywiście taki styl pracy udziela się epidemicznie działaczom w kółach, a każdy przyzna, że trudno eptuzjasmować się papierkową działalnością i sporządzeniem wykazów sprawozdawczych, nawet gdy dotyczą one zagadnień sportowych.

Jeżeli siedzi się za biurkiem Rady Okręgowej, czy nawet Rady Głównej i patrzy na sport przez pryzmat dziesiątków pism okólnych, rozsyłanych w teren, to można podać się złudzeniu, iż członkowie kół sportowych są jedynie producentami cyfr, które wpisujemy do akti sprawozdawczych. Dlatego z takim zadowoleniem podajemy ilość zdobytych odznak SPO, a Jeszcze nigdy nie mówiliśmy o jej znaczeniu, nie mówiliśmy o jej roli, nie widzieliśmy się z nią w kółkach, po zakończeniu kampanii znaczkowej.

KOLA PRACUJA ZRYWAMI

W kółach sportowych brak jest intensywnego, bujnego życia sportowego. Całymi tygodniami tkwią one w bezczynności. Niestety nie zdaliśmy zrealizować pięknego projektu zdobywania odznaki SPO w toku zawodów rozgrywanych między kółami. Wciąż za mało jest imprez urządzanych dla kół, dlatego pracują one zrywami. Takie zrywy obserwujemy w okresie Biegów Narodowych, Marszów Jesiennych, turniejów siatkowych lub koszykowych.

Tymczasem kalendarz powinien przewidywać stałe, systematyczne rozgrywki we wszystkich konkurencjach i tak jak martwym się o nasze centralne zespoły piłkarskie, czy bokserskie, powinniśmy troszczyć się o drużyny lekkoatletyczne, futsalowe, piłki ręcznej itp. kół sportowych.

Wypełnić życie kół imprezami, mistrzostwami i turniejami — oto co moim zdaniem mamy przede wszystkim do zrobienia dla podniesienia poziomu naszego sportu i poprawienia jakości pracy w kółach.

Tadeusz Stolarek, Łódź
Sekretarz RG ZS Włókniarz

Fragment z pokazu gimnastyków ZS Stal podczas Zlotu przodników Zahrza, Bytomi i Gliwice. Jaki odbył się 5 km. w Zahrzu. Foto CAF

Mniej papierków i okólników więcej pracy ze sportowcami i wśród sportowców

SZEROKA dyskusja, jaka się odbywa na łamach Przeglądu Sportowego, a dotycząca pracy w organizacjach i instytucjach sportowych oraz udziału naszej reprezentacji w ostatnich Igrzyskach Olimpijskich, nasuwała mi kilka uwag na temat słabych stron w pracy na odcinku w.f. i sportu.

Ustawa z dnia 30 grudnia 1948 roku w jasny i wyraźny sposób sprecyzowała zadania, jakie mają spełnić Komitety Kultury Fizycznej, których głównym zadaniem jest kierowanie rozwojem w.f. i sportu. Koordynacja pracy resortów i powołanie do działania na tym odcinku Zrzeszeń Sportowych, kontrola ich działalności oraz pomoc w realizowaniu nakreślonych zadań.

BIURA PUSTOSZAŁY

Tymczasem, jak słusznie pisał kolega Miller w artykule pt. „Naczelnik nie może sprzedawać szprotki, a Zrzeszenie ograniczać się do administrowania”, aparat etatowy Komitetu zszedł do roli bezpośredniego organizatora mistrzostw, zawodów krajowych i międzynarodowych, zajął się bezpośrednim szkoleniem, podnoszeniem poziomu członków sportu wycieczkowego zamiast zająć się właściwą dla niego pracą konceptywną, planową, w rozwoju i kontroli całokształtu ruchu sportowego.

To samo dotyczy w poważnym stopniu także instytucji kierowniczych w Zrzeszeniach Sportowych, Radach Głównych i Okręgowych. Jest to dowód słabości aparatu, który na przestrzeni dwóch lat nie potrafił znaleźć właściwego kierunku w swojej pracy.

Ta słabość jest spowodowana w dużej mierze niewystarczającymi kwalifikacjami personelu etatowego, zatrudnionego w Komitetach Kultury Fizycznej i Zrzeszeniach Sportowych.

Należy stwierdzić to oprócz na faktach. Weźmy dla przykładu zimowe mistrzostwa Zrzeszeń i Spartakade Letnia 1951 roku. Do organizacji tych dwóch poważnych imprez zarządcy nie mieli ani aparat etatowy, ani GKKF, jak też pozostała część Rad Głównych Zrzeszeń Sportowych. Na okres mistrzostw ustanowiono biura tych instytucji, nie było dokładnie komu zająć się bieżącymi i żywymi sprawami. Cała uwaga została skoncentrowana na tych imprezach.

NIE BYŁO ZAUFANIA

Zasadniczym powodem takiego stanu rzeczy było oderwanie się instytucji kierujących sportem od szerokiej bazy, jaką stanowi społeczeństwo kultury fizycznej, dalej niemiejska mobilizacja tego aktywów wokół stojących przed sportem zadań, brak zaufania do aktywu i niewłaściwe do niego stosunek, przejawiający się w komendowaniu, a nie w koleżeńskim i pełnej wzajemnego szacunku i zrozumienia współpracy.

W Zrzeszeniach Sportowych natomiast do niedawna jeszcze był zurech brak aktywu społecznego tak przy Radach Głównych jak i Okręgowych, a co za tym idzie cała praca opierała wyłącznie na aparacie etatowym.

ZA DUŻO OKŁNIKÓW

Poważnym hamulec w pracy Zrzeszeń jest tzw. administracyjny styl pracy w kierowaniu kulturą fizyczną, wyni-

Jak usprawnić pracę aktywu zrzeszeniowego

OTWARTA na łamach Przeglądu Sportowego dyskusja wywołała na tle niepowodzeń olimpijskich fale krytycznych głosów, surowo oceniających działalność wielu naszych ogniw sportowych. Taki sam krytyczny ton można było w ostatnim okresie znaleźć również na łamach innych czasopism i działów sportowych.

Wiele miejsca poświęcono krytyce GKKF i podległych mu Komitetów Kultury Fizycznej, jako instancjom kierowniczym w naszym ruchu sportowym. Krytyka ta była słuszna.

Ale nie tylko Główny Komitet Kultury Fizycznej i Podległe mu terenowe Komitety Kultury Fizycznej są odpowiedzialne za mierne wyniki, w naszym sporcie masowym i wycieczkowym. Najbardziej postulatami nieuczynną teorią, jeżeli nie zabezpieczy się wykonawstwa.

Realizacja zaś założeń i wytycznych, postawionych przez władzę ludową przed sportem, zależy od pracy zrzeszeniowych ogniw, kół sportowych na zakładkach pracy.

Zróbmy, jak wygląda praca naszych zrzeszeń sporto-

wych. Zaczniemy od Rad Głównych zrzeszeń i spojrzymy przede wszystkim, jak wygląda tam praca wyszkoleniowa — sportowa. Co się okazuje?

Na 14-tu pracowników etatowych zatrudnionych w Radzie Głównej Związkowego Zrzeszenia Sportowego, zaledwie dwu ludzi zajmują się zagadnieniami wycieczkowania fizycznego i sportu. Są to instruktor SPO i instruktor sportu.

Natomiast w Radzie Okręgowej Związkowego Zrzeszenia Sportowego na zatrudnionych 4-ech pracowników etatowych ani jeden nie zajmuje się zagadnieniami w.f. i sportu.

Coż robi reszta pracowników w Radach Zrzeszeń Sportowych i jaki jest ich wkład do zagadnień fachowo — sportowych? Są to pracownicy, spełniający najprzeróżniejsze funkcje o charakterze administracyjnym, finansowym, gospodarczym, nie związane z zagadnieniami pracy wyszkoleniowej sportowej.

Wśród tej grupy pracowników rej wodzi instruktor organizacyjny. Jest on zagmatwany najczęściej w drobnych, oderwanych od sportu interesujących sprawach, nie wyłączając anegdotalnych

szprotki, i nie nadaje się do pracy wyszkoleniowej. Jaka powinna nurtować pracę zrzeszenia sportowego, taką problematyką, jak planowy rozwój sekcji społecznych, realizacja klasyfikacji zasadniczej, planowe zdobywanie odznak SPO itd.

W tym stanie rzeczy nie dziwnym jest, że planu zasięgu członków, planu zdobywania odznak SPO, planu klasyfikacji, planów zaopatrzenia, inwestycji, planów remontów na rok 1953, ani jedno zrzeszenie sportowe nie złożyło w określonym terminie.

Wykonanie zadań planowych za I półrocze br. wskazuje np. że ZS Włókniarz wykonało je w 74 proc. Wśród innych zrzeszeń tylko ZS Unia wykonało plan w 99 proc. Podobnie przedstawia się sprawa z wykonaniem planu organizacji kół sportowych w I półroczu. Np. ZS Górnik wykonał tylko 86 proc. planu, a ZS Budowlani i ZS Ogniwo w 88 proc. ZS Unia i tu przodkuje, osiągając 107 proc. planu I półrocza.

BRAK KONTROLI

Tak więc sprawa słabej realizacji zadań tkwi nie tylko w zieleb niesumiennej pracy niektórych przedstawicieli aparatu etatowego zrzeszeń, lecz wynika ze złego ustawienia organizacyjnego tego aparatu w samych Radach Zrzeszeń.

W ślad za instancjami nadzornymi kuleje praca w kółach sportowych, gdzie najbardziej dotkliwie daje się odczuć brak fachowo — wyszkoleniowej roboty.

Trainer, instruktor danej dziedziny sportu, nie czuje nad sobą właściwie żadnej kontrolującej ręki ze strony istniejących sekcji społecznych. Rzadko albo i nigdy trener lub instruktor bywa kontrolowany przez władze kolegi sportowego. Zbyt słaby jest więc nadzór nad pracą trenera lub instruktora ze strony Okręgu Zrzeszenia lub Centrali, które są przecież jego pracodawcami.

Co mówią fakty? Np. instruktor ZS Górnik Wielecka za 30 godzin pracy miesięcznie pobiera 750 zł uposażenia. Inny instruktor — oblatuje 3, 4 albo 5 zrzeszeń, sportowych równocześnie, zarabiając w takiej koniunkturze 2 i 3 tys. zł miesięcznie i nie pracując oczywiście nigdzie, jak się należy.

To łapczywe chwytanie kilku posad równocześnie z miejsca zdradza nieudrogo, kupieckie podejście do pracy trenerkiej w wielu naszych trenerów, podejście obce naszej moralności i naszym wymaganiom. A trener i instruktor to przecież powinien być wychowawcą, to przecież nauczyciel, który powołany jest do wychowania naszej utalentowanej młodzieży, do podnoszenia jej sprawności na coraz wyższy i doskonalszy poziom, do wyjaśnienia młodzieży politycznego sensu założeń socjalistycznej kultury fizycznej.

A CO ROBI AKTYW SPOLECZNY?

Wybrany w roku bieżącym do Rad Zrzeszeń Sportowych aktywny społeczny nie jest odpo-

wiednio ustawiony i kontrolowany w swej pracy. Oczywiście, w ogromnej mierze jest to winą zły postawy prezydium Rad, których praca decyduje o przebiegu i rozwoju zrzeszenia, polityce kadrowej i sportowo-szkoleniowej.

Przeżył winny zajmował się pracą koncepcyjną, tworzył, oparł o analizę i sprawozdania z terenu. Rady Zrzeszeń Sportowych nie zawsze potrafiły wypracować sobie jakieś własne style pracy i często podjęli prezydium są jałowe, stanowiące zlepek uchwał o charakterze administracyjnym, uchwał, podejmowanych w oderwaniu od terenu, uchwał często nie liczących w ogóle z powagą prezydium.

Zdajemy sobie sprawę, że poważna część winy za taki stan rzeczy obciąża Wydział K.F. CRZZ, który nie spełnił swej roli z winy złego stylu pracy i niedostateczną przez jego kierownictwo najpilniejszych potrzeb terenu.

CO ROBIĆ?

Analiza sytuacji wskazuje na potrzebę wyciągnięcia wniosków organizacyjnych, przy czym sprawa jest o tyle ważna, że sport związkowy odgrywa coraz większą rolę w polskim sporcie.

Wydaje się słusznym i nieodzownym:

1. Przesłać fizyczne Wydziału Kultury Fizycznej CRZZ i podległym mu Rad Zrzeszeń Sportowych z administracyjnej na sportowo — wyszkoleniową, opartą na żywym i planowym kontakcie instruktorów wyszkolenia sportowego z terenem, a nie jak dotychczas na akcyjnych wypadach grup instruktorów organizacyjnych.
  2. Zbliżyć aktyw sportowy Związków Zawodowych do zagadnień szkoleniowo — sportowych i rozwiązać walkę o ilość i jakość zdobytych odznak SPO oraz klas zawodniczych.
  3. Zapewnić właściwe wykonanie w pracy społecznej przeszkolenego aktywu sportowego i stworzyć możliwość dalszego podnoszenia kwalifikacji tego aktywów.
  4. Uregulować zagadnienie pracy i płacy wśród trenerów i instruktorów sportowych w Zrzeszeniach Sportowych tak, aby byli oni w oparciu o społeczne sekcje sportowe odpowiednio wykorzystani i służyli z pozycją sprawom jedynemu zrzeszenia (nie jak dotychczas, kiedy to trener nie czuł się nikim z wyjątkiem z zatrudniającym) go zrzeszeniem i mało był zainteresowany wynikiem pracy swego kolegi, sekcji czy też nawet reprezentacji zrzeszenia).
  5. Zreorganizować system sprawozdawczości i sprawozdań do niezbędnego minimum, potrzebnego do usprawnienia naszej organizacji i umożliwienia planowej kontroli naszego rozwoju.
- Tych 5 roboczych wniosków dorzucone do szeregu już realizowanych wycieczek obojętnej dyskusji, pozwolą podnieść nasz sport masowy i wycieczkowy na wyższy poziom.
- Bolesław Macherewicz
Kierownik wydziału organizacji i planowania Wydziału KF CRZZ

Nie warto łamać nóg na nartach jeśli można tego łatwo uniknąć

NA nartach trenerów narciarskich, która odbyła się we wrześniu br. do Bocheni, aż nadto, niestety, dobrze znany wielu Warszawie, oświadczył, że w ub roku przez szpitali zakopiański przyleciało 800 wypadków rozmaitych złamań i kontuzji. Jak się okazuje, nie tylko nie zrobiliśmy w walce z urazowością w narciarstwie żadnych postępów, ale przeciwnie — dał się zauważyć ogólny wzrost liczby wypadków.

Rozpatrzmy warunki i przyczyny wypadków narciarskich. Na przeszkodzie w ich zwalczaniu stoją przede wszystkim dwa przesady, doszczętnie wyprane z sensu. Pierwszym z nich jest oportunistyczny pogląd, że wypadki — cokolwiek by się w tej sprawie robiło — są nie do uniknięcia. Drugi polega na zupełnym błędnym przekonaniu, że urazy narciarskie są po wyliczeniu nieszkodliwe.

FALSZYWY POGŁĄD

Pierwszy przesąd jest bezdurność i nie ma celu się nad nim dłużej zatrzymywać. Drugi natomiast, należy owoć do klądnic, bo wielu jeszcze sportowców uważa, że wyliczone kontuzje nie zastawiają śladów. Nie fałszywego ponad taki pogląd. Jasne, że istnieją takie kontuzje, jak zadrażnienia, skaleczenia czy płuźnięcia, które istotnie śladów nie zostawiają i o których się szybko zapomina. Znacznie jednak groźniej przedstawia się sprawa z silniejszymi stłuczeniami, a przede wszystkim z wszelkimi urazami ścięgien i więzadeł.

Te porażki zwane „naderwaniami” czy „naciągnięciami” nie

wymagają najczęściej leczenia klinicznego i po krótkiej domowej kuracji wydaje się pacjentowi, że wszystko jest w porządku. Tak jednak wcale nie jest. Urazy takie, nie wyleczone gruntownie — co ma miejsce w 90 procentach wypadków — ponawiają się niebawem latwo, a często są powodem kontuzji znacznie poważniejszych.

Pamiętajmy więc, że każda, niewielka nawet kontuzja ścięgna i więzadeł stawowych wymaga kontuzji i opieki lekarskiej, wymaga przerwy w treningach i zdwojonej ostrożności po okresie pauzowania.

UWAGA NA KOSCI!

Przesąd o nieszkodliwości kontuzji jeszcze groźniejszy jest w wypadkach urazów kostnych. Gorszy, bo nawet doświadczeni narciarze, którzy uznają konieczność długotrwałego leczenia po urazach stawowo — więzadłowych — często lekceważą skutki złamań kostnych. „Zrobiło się i tyle” mawiają. Niestety, w minionym sezonie mieliśmy wiele wypadków, gdy proste na pozór złamania, goły się naderżwały trudno, a niekiedy z nich po dziś dzień nie są całkowicie wyleczone. Chodziło tu o złamania proste, a przecież jak wiemy — złamania powikłane nie należą w narciarstwie do rzadkości. Złamania spiralne, przemieszczenia i odpryski kostne, czy skomplikowane złamania kości udowych — to urazy, których leczenie trwa nieledwie lata całe i tworzą się mogą przyczyną trwałego kalectwa.

Tak więc, niewiele w skuteczność walki z urazami,

zwalczać należy równie silnie, jak przekonanie o nieszkodliwości dla zdrowia drobnych urazów. Urazom można zapobiec, można zmniejszyć ich skutki, a pierwszym krokiem w tej akcji przeciwdziałowej musi być akcja uszlachetniająca zarówno o skutkach urazów, jak o okolicznościach, które sprzykają ich powstawaniu i sposobach ich uniknięcia.

Spróbujmy teraz przeanalizować sytuację, w których najczęściej powstają kontuzje i urazy. Pamiętajmy przy tym, że rzadko działa tylko jeden powód urazu; zwykle jest ich cały splot. Dla większej jednak jasności, spróbujmy wyobrazić sobie przykłady niejakich „klasycznych”. Obejrzyjmy wypadek narciarza początkującego, średnio zaawansowanego i wreszcie zawodnika.

TEN, KTOŃ NIE UMIAŁ

Obywatel... dajmy na to Stasio dostał przydział na wczasy do Zakopanego. Wczasy zimowe! Ucieszył się niezmiernie, bo dawno już pragnął nauczyć się jeździć na nartach. W ośrodku FWP dano mu narty, kijki i buty.

Stach natychmiast poszedł pod kierunkiem instruktora na Antałówkę. Instruktor powoli, stopniowo uczył swych mało sprawnych fizycznie pupilów trudnej sztuki jazdy na nartach, oswajając z terenem, ze śniegiem, z najprostszy i najłatwiejszymi ewolucjami.

Stach „chwycił” jednak „zbyt” — żeby Kristiania, żeby jakis trudniejszy zjazd, żeby na Kasprowy.

Na Kasprowy się wprawdzie wybrać nie odważył, ale na czwartą część dzień poszedł z napotkanym znajomym — niezłym narciarzem, na Gubałówkę. Wjechał kolejką na górę, Stanisław przypiął narty i dzielnie ruszył spod restauracji w dół.

Gdy szybkość poczęła rosnąć, przypomniał sobie o plugu, którego uczył instruktor u podnóża Antałówki. Przypatrzył się teraz Stasiowi i dobrze, bo za chwilę stanął się wypadek, który powiększył różną statystykę złamań.

Nasz bohater jedzie na szybkich ze strachu nogach, siedzenie w tyle, ręce w przódzie. Uwaga! Teraz praca narta zaczyna oporować, trasa obie narty oporują, ale jakże niepewnie, co chwila zmieniając kął nachylenia względem siebie. Trwa to przez chwilę i... jedna z nart zawadza zewnętrzną krawędzią o jakiś niewielki „kalafior” śnieżny, wystający ponad równo ubite klepsjki i Stasio całym ciężarem zwała się za skrajem na stronę ewolucji przysiadawo narty.

Leży więc i jeży, bo czuje, że coś się stało. Znajomy podjeżdża, chce pomóc, ale gdzie tam... Zaczyna więc głośno wołać: „Pogotowie! Ratunku!”

Przyczyna wypadku? Jasna przecież: brak elementarnych wiadomości technicznych, przecenienie własnych sił i lekomyślność w wyborze terenu ewolucji.

TEN, KTOŃ MYŚLAŁ ZE UMIE

Inny znany narciarz, obywatel... dajmy na to Jasio, jedzie do Zakopanego, bo gdzieżby indziej! Jest narciarzem zaawansowanym, który co roku każdy urlop spędza na nartach i z Kasprowego zjechałby — jak

powiada — nawet w nocy, z zawiązanymi oczyma.

Widzimy go właśnie, jak nie chce tracić ani godziny, prosto z pociągu leci do Kuznic, plecak zostawia w przechowalni i ładuje się do kolejki. Na gorze śpiesznie wypija herbatę, wychodzi przed hotel, zapina karnahary i wio!...

Czuje się co prawda trochę zmęczony, bo ostatnimi tygodniami pracował jak szalony, żeby na urlop nie zostawiać zagłębłości, no i ta całonocna podróży z Warszawy... Nie starczyło mu w Warszawie czasu na suchy trening, którego dawno nie przystępował. To, że nie starczyło, to może przesada — właściwie, to mu się jakoś nie chciało... No, ale szkoda czasu na rozważania — jedziemy!

Rusza więc Jasio w dół, do kotła. Pierwsza Kristiania nie zbyt się udało, ale druga jest już prawie dobra. Jeszcze chwila i pan Jasio jest na dnie kotła. Oddech z ulgą, bo dalej jest już przecież zupełnie łatwy odcinek.

Jedzie więc dalej, teren rzeczywiście łatwy, śnieg równy i miękki. Jasio odpręży mięśnie, zwalnia napięta do tej pory uwagę. Nagle... Trzask! Narta jakos „chwyciła” katem, zanim ją wyrwał pociągający go za sobą i buch!

Leży Jasio i jeży — ból w kolanie, ani wstać ani leżeć, boli, boli... Dalszy ciąg historii znany: lobogon — talk-sówka — szpital zakopiański i orzeczenie Dr Bochenińskiego: naderwanie więzadła przysiadawo — uszkodzenie lektki. Dwa tygodnie leczenia w łóżku, potem dalsza kuracja, a urlop... Urlop! liabili wzięli!

Wypadek Jasia powtarza się w najróżniejszych wersjach wielokrotnie. Przyczyna jego jest prosta: brak zaprawy przedsezonowej. Większość wypadków u narciarzy za-

awansowanych, to niewspółmierność ich — czasami nawet dużych umiejętności — ze stopniem przygotowania kondycyjno — sprawnościowego.

TRUDNOŚCI „ŁATWYCH” ODCINKÓW

Większość ludzi miasta, a szczególnie pracowników umysłowych, używa swych nóg jedynie do chodzenia, wskutek czego większość partii mięśniowych nóg, nie będąc używaną — traci siłę, elastyczność i zdolność do długotrwałego wysiłku. To samo dotyczy wiązadeł i stawów. Narty zaś jak rzadko który sport, wymagają ogromnie wszechstronnego przygotowania nóg do wyłożonej pracy; wymagają silnych mięśni, głębich stawów, elastycznych ścięgien i więzadeł.

Tu nieoceniona pomocą są odpowiednie sporty uzupełniające, połączone ze specjalną gimnastyką narciarską. Jasne, że odnosi się to do przygotowania przed sezonem. Szeroko mówiąc o tym zresztem podkreślić narciarskie Biuletynu i Ziębrzyńskiego wydane przez GKKF.

Wracając do wypadku pana Jasia, to moral z niego taki, że po pierwsze trenować należy od jesieni, a nawet w lecie, po drugie zaś, że nie należy pierwszego dnia iechać zaraz na Kasprowy, a rozładzać się i „rozkręcać” w terenie łatwiejszym.

Na podstawie statystyki Tatrzńskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, stwierdzono, że stosunkowo wiele wypadków zdarza się nie na trudnych odcinkach, a właśnie w terenie łatwiejszym. Sprzecznym jest tylko pozorna: na tych łatwiejszych bowiem odcinkach narciarz jedzie zwykle szybko, pędem nabytym w górnej części trasy, przy małym zaś nachyleniu — traci poczucie zagrożenia, które miał na

odcinkach trudniejszych i które trzymało jego uwagę i mięśnie w stanie koncentracji.

TEN, KTOŃ UMIAŁ, ALE...

Spojrzymy jeszcze na przykład trzeci, na wypadek zawodnika.

Odbywa się bieg zjazdowy. Warunki bardzo ciężkie, śnieżyca zasypuje przelatujące szlaki, trasa wyznaczona w przeddzień zawodów, więc zawodnicy nie mogli trenować. Mgła, zimno, wiatr, śnieg i nie widzieliśmy. Kierownictwo jednak zawodów decyduje się na ich przeprowadzenie.

Wynik — cztery wypadki na jednym tylko odcinku trasy, przy czym kontuzje odniósł zarówno zawodnicy słabiej jak i ciżej.

Wszystkie wypadki wyglądały mniej więcej jednakowo: zawodnicy z szybkością ok. 60 km/godz. wpadali w bramkę, ustawioną na ostrym skrajnie, skret i nie wchodził i ładności w grząskim przewianym śniegu, gdzie ulegali kontuzjom. Widoczność wynosiła ok. 20 metrów.

Czy winę ponoszą zawodnicy, którzy zbyt ryżownie jechali? Nie. Wina leży po stronie organizatorów, którzy nie pomysłeli, że jadąc z szybkością 60 km/godz. celem wykonania skretu zawodnik potrzebuje około 100 metrów. Gdyby widział z daleka bramkę — mógłby sobie rozłożyć ten skret, bez ostrej zmiany kierunku i utraty szybkości. Jeżeli jednak widzi przed sobą na 20 metrów i jedzie raczej „na czucie”, to „czucie” okazuje się zawodniczo: szybkość jest zbyt duża, łuk „kretu” zbyt ostry i zawodnik nawet dobry, nieuchronnie z trasy wylatuje.

Wina organizatorów ma miejsce częściej niż się to wydaje, a organizatorzy coraz więcej zawodów muszą od pamiętać, że trasa „trudna”,

nie znaczy wcale „niebezpieczna”. Wytężający trasy istotnie trudne, ale chronią zawodników przed niebezpieczeństwem, bo nasze narażenie nie powinno być cyklem ani hazardem.

WALKĘ Z URAZAMI ZACZNIJMY OD DZIS

Sezon zimowy już niedaleko. Wydaje się, że żadne zarządzenia administracyjne nie wpłyną na zmniejszenie liczby wypadków, a akcja propagandowa w ciągu zimy też nie da żadnych rezultatów. Nie da, jeżeli już teraz nie przygotujemy jej przez umasowanie i ulustepnienie możliwości racjonalnej suchej zaprawy dla szerokiego mas turystów, przez pogłębienie jej i rozbudowanie u zawodników.

Być może trzeba będzie w ciągu samego sezonu nie ograniczać się do akcji propagandowo-uświadamiającej, lecz stworzyć jakiś system lotnych patroli na najbardziej popularnych szlakach zjazdowych.

Formy walki z urazowością w narciarstwie mogą i muszą być różnorodne, a przejąć się nimi muszą wszyscy, którym leży na sercu dobro naszego sportu narciarskiego i turystyki.

980 wypadków narciarskich w ubiegłym roku, to dziesiątki tysięcy godzin straconych dla producentów, to setki tysięcy złotych idące koszty leczenia, to przedłużenie szpitali, personelu medycznego, to wreszcie klękoty materialne wielu rodzin.

Walka o zdrowotność sportu polskiego jest jednym z naczelnych jego zadań. Narciarstwo nie może tu pozostać w tyle. Walka z urazowością w narciarstwie musi stać się częścią walki o nowe oblicze sportu ludowego.

Jan Andrzej Ziemiński
trener narciarstwa

Napływają meldunki o realizacji zobowiązań dla poparcia Programu Wyborczego Frontu Narodowego

Z wielu ogniw sportowych nadchodzą meldunki o realizacji podjętych zobowiązań wyborczych. Tak np. członkowie sekcji lekkoatletycznej największego koła sportowego Stali przy Zakładach im. J. Stalina zameldowali już o wykonaniu swego zobowiązania, organizując w ludowych zespołach sportowych 2 pokazy zapasnicze.

Zobowiązanie dotyczące klasyfikacji 300 sportowców do końca bieżącego roku, członkowie tego koła wykonali już w 100 procent. Realizując dalsze zobowiązania członkowie koła mimo niesprzyjających warunków atmosferycznych pracują z entuzjazmem przy odbudowie swego stadionu. Na zaplanowanych 1.500 roboczogodzin pracowali oni do dnia 1 bm. — 454 godziny.

Również dobrze przebiega wykonanie zobowiązania dotyczącego zdobycia 749 odznak FPO. Dotychczas zdobyto już 436 odznak, a reszta członków uzupełni brakujące normy w Marszach Jesiennych.

Koło sportowe Stali Poznańskaje w ramach Czynu Wyborczego zorganizowało sekcję tenisa stołowego i szachową.

O realizacji zobowiązań melduje również SKS przy Liceum im. Paderewskiego. Członkowie tego koła wykonali sposobem gospodarczym stojaki do siatki, naprawili, zniszczone kompletnie kosze, prowadzą wewnętrzny turniej szachowy oraz rozpoczęli lekkoatletyczne mistrzostwa szkoły.

ZORGANIZOWANO 3 RAIDY MOTOROWE

O pełnej realizacji zobowiązań podjętych dla poparcia Programu Wyborczego Frontu Narodowego oraz dla uczczenia XIX Zjazdu WKP(b) meldują członkowie koła sportowego ZS Stal w Ostrowiu Wielkopolskim.

Członkowie sekcji tenisowej wyremontowali 2 korty, a sekcja motorowa, wykonując swoje zobowiązanie zorganizowała zespół raidowy, który wziął już udział w trzech raidach. Ponadto wszyscy członkowie koła brali czynny udział w budowie swego boiska.

Kariera amerykańskiego reprezentanta

Rok 1952. Na Olimpiadzie w Helsinkach.

Rok 1953. W USA na Florydzie...

... rok 1954. W stanie Virginia.

Rok 1952. Na Olimpiadzie w Helsinkach.

Rok 1953. W USA na Florydzie...

... rok 1954. W stanie Virginia. (Dikobraz-Praha) Rys. J. Zentel

Po emocjonującym przebiegu trzydniowych rozgrywek siatkarki AZS Warszawa mistrzyniami Polski

TRZYDNIOWE zacięte walki czterech najlepszych naszych kobiecych drużyn siatkówki o tytuł mistrza Polski, jakie odbyły się w Warszawie na Centralnym Kortcie CWKS przyniosły w wyniku szczeri rozegranych spotkań tytuł mistrza Polski drużynie AZS Warszawa przed Kolejarzem Gdańsk, Unią Łódź i Spójnią Warszawa.

Klasyfikacja ta jest wiernym odzwierciedleniem tego co zademonstrowały wymienione zespoły, jest wynikiem ich aktualnej formy.

Po dwóch pierwszych dniach rozgrywek, w których AZS pokonał Spójnię 3:1 i Kolejarza 3:0, Kolejarz — Unię 3:0 a Unia — Spojnię 3:1 nie nie wskazywało, że trzeci dzień rozgrywek będzie obitwalny w niespodzianki.

Tymczasem AZS nie wytrzymał nerwowo spotkania z Unią i po znacznie lepszej grze lodzianek niż w pierwszych dwóch dniach przegrał 2:3.

O koncowej klasyfikacji decydował więc mecz Kolejarz — Spojnia. Kolejarz wygrał to spotkanie 3:0 przy stracie maksimum 31 pkt. w trzech partiach miały zapewnić im miejsce przed AZS, Unią i Spójnią. Zwycięstwo Spójni obojętne w jakim stosunku partii spowodowałyby konieczność rozegrania dodatkowego meczu o dwa pierwsze miejsca między AZS a Unią. Wreszcie zwycięstwo Kolejarza 3:1 lub 3:2 oddawało tytuł mistrzyni AZS-owi przed Kolejarzem, Unią i Spójnią.

Po niestęchaniu emocjonującej walce Kolejarz zwyciężył Spojnię 3:2, ustalając tym samym najprawdopodobniej klasyfikację drużyn:

Unia tylko na początku każdego seta potrafiła prowadzić. Następnie inicjatywę przejmowały wcale nie zbyt dobrze grające Kolejarzki i tak kończył się każdy set.

Mecz był mało ciekawy, a gdańszczanki zwyciężyły swą zawodniczką wieloletnią lodzianką, zawodniczką dobrze grającą przy siatce i słabej grze Unii szczególnie przy stawianiu.

II DZIES

AZS W-wa — Kolejarz Gdańsk 3:0 (15:13, 15:13, 15:13). Sędziowali: Brusiński (Krajkow) i Bartoszewski (Szcz.).

Był to hożsprzednie najlepszy mecz turnieju. Akademicki AZS wygrał zwycięstwem, przy zastawie. Zagraly prawie bezbłędnie. W wielkiej formie znajdowała się b. oflana Hajecówna. Szczawińska zagrała również jeden z lepszych meczów.

Gdańszczanki jeszcze raz pokazały, że miały poważne błędy i niedociągłości szczególnie przy zastawie. Wszystkie bomby akademickie (a było ich w tym meczu 6 dużej) grzeły na lew polu, bez próby jakiegokolwiek obrony.

Unia Łódź — Spojnia W-wa 3:1 (15:13, 15:13, 15:13). Sędziowali: Bartoszewski (Szcz.) i Brusiński (Kr.).

Losy tego spotkania długo się wazyły. Unia po wygraniu dwóch pierwszych setów, przegrała trzeci i wszystko wskazywało na to, że może przegrać mecz. Lodzianki jednak skoncentrowały się i przy dopingu pilkarzy ATK i CWKS, którzy znajdowali się na trybunach mecz ten wygrały. W wielkiej formie grała Hajecówna, która zabrała na ogół do gry, ale miała i poknięcia przy zastawie i obronie. W Spójni najlepiej zagrały Zielnicki i Zarzycka.

III DZIES

Trzeci dzień mistrzostw był najciekawszym z całego turnieju. Wykazał on jeszcze raz dobitnie, że

Unia tylko na początku każdego seta potrafiła prowadzić. Następnie inicjatywę przejmowały wcale nie zbyt dobrze grające Kolejarzki i tak kończył się każdy set.

Mecz był mało ciekawy, a gdańszczanki zwyciężyły swą zawodniczką wieloletnią lodzianką, zawodniczką dobrze grającą przy siatce i słabej grze Unii szczególnie przy stawianiu.

II DZIES

AZS W-wa — Kolejarz Gdańsk 3:0 (15:13, 15:13, 15:13). Sędziowali: Brusiński (Krajkow) i Bartoszewski (Szcz.).

Był to hożsprzednie najlepszy mecz turnieju. Akademicki AZS wygrał zwycięstwem, przy zastawie. Zagraly prawie bezbłędnie. W wielkiej formie znajdowała się b. oflana Hajecówna. Szczawińska zagrała również jeden z lepszych meczów.

Gdańszczanki jeszcze raz pokazały, że miały poważne błędy i niedociągłości szczególnie przy zastawie. Wszystkie bomby akademickie (a było ich w tym meczu 6 dużej) grzeły na lew polu, bez próby jakiegokolwiek obrony.

Unia Łódź — Spojnia W-wa 3:1 (15:13, 15:13, 15:13). Sędziowali: Bartoszewski (Szcz.) i Brusiński (Kr.).

Losy tego spotkania długo się wazyły. Unia po wygraniu dwóch pierwszych setów, przegrała trzeci i wszystko wskazywało na to, że może przegrać mecz. Lodzianki jednak skoncentrowały się i przy dopingu pilkarzy ATK i CWKS, którzy znajdowali się na trybunach mecz ten wygrały. W wielkiej formie grała Hajecówna, która zabrała na ogół do gry, ale miała i poknięcia przy zastawie i obronie. W Spójni najlepiej zagrały Zielnicki i Zarzycka.

III DZIES

Trzeci dzień mistrzostw był najciekawszym z całego turnieju. Wykazał on jeszcze raz dobitnie, że

forma drużyn podczas mistrzostw była bardzo zmienna.

Unia Łódź — AZS W-wa 3:2 (7:15, 15:11, 15:12, 8:15, 15:13).

Spotkanie to było największą niespodzianką. Akademicki AZS, który w dwu poprzednich dniach wyraźnie wygrał swe spotkania z Kolejarzem i Spójnią w meczu z lodziankami nie miał wyraznie swego dnia.

Gdy już w drugim secie on się zaczęło psuć, sytuacja wymagała większego skoncentrowania i ofiarności, gdy Hajecównie, Gruszczyńskiej i Szczawińskiej nie wychodziły sety, zawodniczki AZS zaczęły się denerwować. Hajecównie bardzo równa i ofiarna zawodniczka tej porwały nerwy. I to ostatecznie zdecydowało o ich przegranej.

Zawodniczki Unii w tym meczu dały znać o swoich wielkich możliwościach, których nie były w stanie wykorzystać w poprzednich spotkaniach. Lodzianki zdopinguwane powodzeniem w drugim secie skoncentrowały się bardzo dobrze i broniły mecz ten wygrały zastawie. Zarzycka była najlepszą na boisku.

Kolejarz Gdańsk — Spojnia W-wa 3:2 (15:13, 14:16, 15:13, 15:13).

Spojnia w ostatnim spotkaniu zagrała swój najlepszy mecz. Pięciopięciowa walka z Kolejarzem była zaciekła i ostatecznie zwyciężyła się niespodzianką dużej formatu.

SKŁADY DRUŻYN

AZS — Hajecówna, Kubiak, Gruszczyńska, Zakolska, Szczawińska, Krawczyk.

Spojnia: Wotowódka, Lasarska, Zielnicki, Wytrykowska, Zarzycka, Rogowska, Góraliska.

Kolejarz: Tomaszewska, Kurtz, Pogorzelska, Welsyn, Olchwiertow, Orzechowska, Buczman.

Unia: Zakrzewska, Serwacko, Candra, Sniarz, Hilezer, Koprzyńska, Hoffminki, Paprolówna.

A. Bogdanowicz

Sportowcy Dzielnicy Śródmieście manifestują na rzecz Frontu Narodowego

ROZPOCZĘŁO się od korowodu. Na ulicach Śródmieścia w ubiegłą niedzielę panował jesienny mrok. Kiedy nagle od strony Politechniki ukazał się barwny, radośny pochód. Mienił się kolorami flag, dressów, transparentów, dzwoniła różnorodnością tonów i melodii. Na czele harcerze, dalej sportowcy. Dziewczęta skandują:

Bu-me-lan-tom da-my w skórecie przez oś-wia-tę i kul-turę. Pięknie prezentują się sportowcy Spójni z kół na 208 przy MHD W-wa Południe. W ich gronie maszeruje żołnierz, wesoło przygrywając na harmonii.

„Sportowcy, wasz udział w Marszach Jesiennych — to wyraz poparcia dla Frontu Narodowego” — głosi transparent niesiony przez studentki Akademii Medycznej.

Mimo deszczu — jest radośnie i wesoło. Ludzie zatrzymują się na ulicach. „Brawo sportowcy!” — krzyczy z chodnika jakiś przechodzień.

Przed Teatrem „Nowej Warszawy” korowód zatrzymuje się i młodzież potężną falą „wlewa” się do teatru.

— „Witam młodzież przybyłą na Zlot Sportowców Dzielnicy Śródmieście” — rozpoczął akademie przewodniczący ZMP Banku Polskiego kol. Cholewa. Oklaski zagłuszają jego słowa.

— Piękna jest nasza ojczyzna — mówi przew. ZD ZMP — Śródmieście — wspaniale i pełne radości jest w niej życie dla nas młodych pełnoprawnych gospodarzy swego

kraju, młodej i ofiarnej armii budowniczych lepszej przyszłości... Przystępując do wyborów najwyższych władz naszej ojczyzny jesteśmy dumni, że my, młode pokolenie Polski Ludowej weźmiemy w nich czynny udział. Zjednoczeni we Frontie Narodowym walki o pokój i plan 6-letni pojdziemy do urn wyborczych.

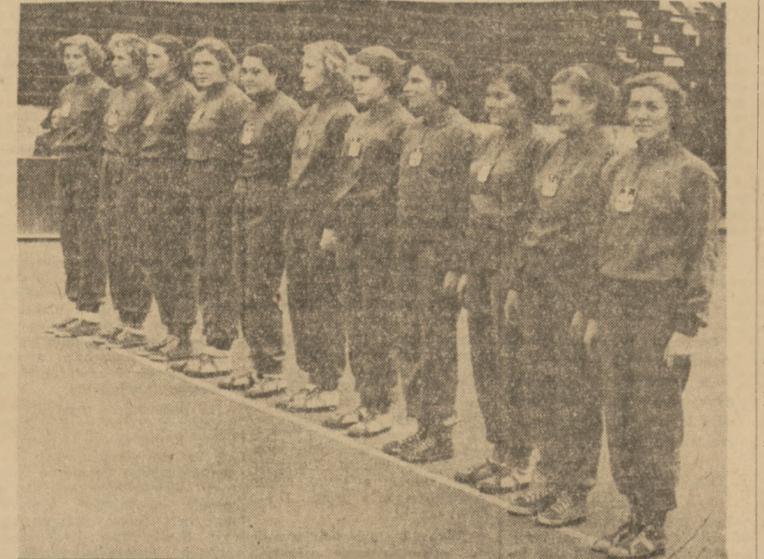
Burza oklasków i okrzyków na cześć Prezydenta Bieruta, Chorążego Pckojtu Generalissimo Stalina zakończyła przemówienie.

Tymczasem przybyszą sztafety kół sportowych z meldunkami o podjętych i wykonanych zobowiązaniach Koleżanka Robakowa z Banku Rolnego melduje m. in. o wyjazdach kół do PGR Bródno i Godzisz, przedstawicieli kół Spójni przy MHD — o przekroczeniu o 50 procent limitu SPO. Dalej przemawiają delegaci kół sportowych przy: TPD 2, Technikum Chemicznym, Ministerstwie Transportu Drogowego i Lotniczego, Gimnazjum Zmichowskiej i Hoffmanowej.

W części artystycznej oglądamy pokaz walki szermierczej w florecie i na bagnety w wykonaniu studentów AWF: Bolaszewskiego i Kazimierskiego, oraz słuchamy pięknych piosenek.

Zlot przedwyborczy młodzieży sportowej Śródmieścia w Warszawie był udaną imprezą, był gorącą manifestacją młodzieży na rzecz Frontu Narodowego.

(kryst.)

Siatkarki AZS Warszawa, które w wyniku trzydniowych finałowych rozgrywek o mistrzostwo Polski zajęły I miejsce. Pierwsze trzy od lewej, to: Hajecówna, Zakolska i Szczawińska, ostatnie dwie: Kubiak i Krawczyk. Foto E. Franckowiak

Można i trzeba wyjść w świat z zaczarowanego kręgu Torkatu

ZA kilka dni zjadą do Katowic pierwsi hokeiści, by rozpocząć treningi na lodowej tafli. Skończą się wreszcie dyskusje nad tym, czy suchą zaprawę przeprowadzać lepiej na korcie tenisowym czy na betonnie mając przykręcone do butów wrotki. Prawdziwy, a raczej — przepraszam — sztuczny lód pogodzi wyznawców różnych teorii, bo lodu jak dotychczas nie jednak nie może zastąpić.

DOBRA ZAPOWIEDZ

— Tegoroczny sezon zapowiada się bardzo dobrze — mówi naczelnik sekcji hokeja na lodzie mgr Twardo. Na ostatnie zebranie przyszło już dziewięciu członków sekcji — liczba rekordowa, nie notowana nigdy przedtem. Oby ta dziewiątka była naprawdę szczęśliwa.

Silą rzeczy największe zainteresowanie zresztem i sekcji hokeja na lodzie skupi się więc znów wokół kadry reprezentacyjnej.

Na „Torkacie” będzie znów panował jak poprzednimi laty ruch, dzień i noc bez przerwy. Warszawskie lodowisko pozostaje nadal w sferze marzeń. Podobno istnieją możliwości, iż zostanie uruchomione w przyszłym roku. Ale to także nie jest pewne.

Jeden „Torkat” nie rozwiąże naturalnie wszystkich problemów hokejowych. Nie możemy się wobec tego ludzi, iż w rozwoju tej dziedziny sportu nastąpi w bieżącym sezonie jakiś generalny zwrot ku lepszemu.

Silą rzeczy największe zainteresowanie zresztem i sekcji hokeja na lodzie skupi się więc znów wokół kadry reprezentacyjnej.

W styczniu i lutym przewidziane są spotkania między państwowe w Katowicach i Warszawie. Mecze te wchodzi w cykl przygotowań naszej reprezentacji do mistrzostw świata, które odbędą się w marcu w Szwajcarii.

W drugiej połowie stycznia i w pierwszej połowie lutego odbędą się mistrzostwa poszczególnych zresztem. AZS, Budowlani, Górnik, Gwardia i Stal przeprowadzą turnieje mistrzostw w Katowicach, CWKS w Zakopanem, Kolejarz w Toruniu i Bydgoszczy, Ognio w Lublinie, Spojnia w Nowym Targu, Unia w Krynicy, Włókniarz w Zgierzu.

Finały mistrzostw Polski Zresztem odbędą się w pierwszej połowie lutego.

Tak z grubsza przedstawiałyby się kalendarzy imprez. Może

on ulec jeszcze wielu zmianom, bo w hokeju nigdy nic nie wiadomo, wszystko u nas zależy od pogody.

OBOZY SZKOLENIOWE

Jeśli chodzi o szkolenie, to w dniach 22.XII — 6.I przewidziano jest w Katowicach obozy „młodszych”. „Młodszy”, to rezerwa kadry narodowej i ułanentowani hokeiści z poszczególnych zresztem, którzy jeszcze nie byli dotychczas zaliczani do czelówki hokejowej.

Kurs instruktorów CRZZ w hokeju na lodzie odbędzie się w drugiej połowie listopada i w pierwszej połowie grudnia na „Torkacie” w Katowicach. Od 1—9 listopada (także w Katowicach) odbędzie się kurs unifikacyjny nauczania gry w hokeju. W dniach 9—15 listopada przewidziany jest kurs unifikacyjny dla trenerów I i II klasy i dla instruktorów ze wszystkich WKKF.

Pod koniec października planowana jest narada trenerów, na której omówiona zostanie praca na obozie w Celniewie oraz opracowane wytyczne na cały sezon.

— Pytamy jeszcze o przygotowania do Akademickich Mistrzostw Świata.

Okazuje się, iż cały kompleks przygotowań do mistrzostw wzięło na siebie zresztem AZS i sekcja GKFF w tej dziedzinie nie ma zaplanowanych żadnych terminów.

Cóż można powiedzieć o planie pracy sekcji hokeja na lodzie. Będzie to program minimalny. Ale trudno stworzyć lepszy, przy tak małych możliwościach i przy nie wielkiej inicjatywie zresztem. Należałoby tylko życzyć sekcji by wykonała ten program w całości i by w ciągu sezonu potrafiła wykorzystać wszystkie nadarzające się możliwości popularyzacji hokeja.

Jerzy Zmarzlik

Wczoraj i dziś nauczycielki w f.

W POKOJU nauczycielskim jest cicho i przytulnie, tylko przez otwarte okno widać wesoły gwar z boiska. Na rozświetlonym placu, pod siatką i przy skoczni mijają kolorowe kostiumy dziewcząt i chłopców. Młodzież szkoły TPD XII (z ul. Boremulowskiej 6) wykorzystuje każdy pogodny dzień kończącego się sezonu, aby „jeszcze tylko ten raz” wyjść na boisko i potroćwać.

Kiedy patrzę na tę szczęśliwą i z taką radością uprawiającą sport młodzież — mimo woli przypominają mi się moje szkolne lata — mówi do mnie nauczycielka w.f. tej szkoły Wiera Czajkowska. — Tylko, że moja droga na boisko, choć w końcu została zawodniczką, nie była tak prosta, jak dzieci z naszymi szkołami.

—J” Z GIMNASTYKI

Uczyłam się w prywatnym, żeńskim gimnazjum pani Tanielskiej w Warszawie — cią

wspomnienie. Byłam świetną maturzystką i nie pracowałam jeszcze zarobkowo, a ojciec-nauczyciel nie miał pieniędzy, aby sprawić mi reprezentacyjny kostium na wyjazd. Kierownictwo ekipy nie troszczyło się o kostiumy zawodniczek i każdy sam musiał sobie kupić ubranie. Pojechałam więc do Göteborga w mojej skromnej sukience. Z tego powodu podczas wszelkich oficjalnych występów w Szwecji byłam spychana na tyły naszej grupy. Kierownictwo zdecydowało również, iż jestem za biednie ubrana, aby wziąć udział w bankiecie dla zawodniczek. Jakże inne możliwości ma w tej dziedzinie nasza reprezentacja — wzdycha nauczycielka.

Przykreślić i piętroczyć się trudnością, na jakie napotykałam na mojej drodze do startów pozostają w jaskrawym kontraste do życia sportowego młodzieży, którą teraz sama wychowuję — mówi Wiera Czajkowska. —

dostaniemy ze Stali — opowiada trochę chaotycznie się z ogniem młoda aktywistka sportu.

W szczyptorniaku, siatkówce i koszykówce jesteśmy w lidze międzyszkolnej. Finał szczyptorniaka już się odbył — cała szkoła przysłała nas dopingować do Agrykoli, zajęliśmy 4. miejsce. Brałyśmy również udział w korespondencyjnych zawodach i.a., ale nie znamy jeszcze ostatecznych wyników.

W zeszłym roku szkolnym zajęliśmy 4 miejsce w biegu sztafetowym i 12 w pięcioboju — mówi Basia. — Gorzej trochę poszło uczestniczkom sekcji gimnastycznej, która nie dostała się do ligi. No, ale wtedy miałyśmy ciężki okres. Od stycznia do kwietnia chorowała nasza nauczycielka i aktyw SKS sam przeprowadzał treningi. W tym okresie startowałyśmy w zawodach międzyszkolnych gimnastycz-

Na boisku SKS TPD XII jest rolni i gwarno. Dziewczęta chcą wykorzystać na trening każdą pogodną godzinę kończącego się sezonu. Foto E. Franckowiak

nie swoje wspomnienia moja rozmówczyni. O sporcie szkolnym w czasach sanacyjnych (a był to 26 r.) nawet mówić nie było. Nie przypominam sobie, żeby w moim gimnazjum, które uchodziło za „zamknięte”, była choć jedna piłka. Tak zwanych „lekcji gimnastyki” udzielał nauczyciel... tenca. W tym też „plajającym” kierunku prowadził on skąpe ćwiczenia i to naturalnie w sali, bo o boisku nie było co marzyć.

Nie więc dziwno, że po takim „przygotowaniu fizycznym” absolwentki gimn. Tanielskiej uwały uprawiać tańczę, lecz nie potrafiły nawet... zresztem wejść do tramwaju.

Byłam jedną, jedyną uczennicą na całą szkołę, która, naturalnie w tajemnicy, aby nie narazić się dyrektorowi, zaczęła uprawiać sport. Mój nauczyciel gimnastyki domyślał się tego i, aby potępić mnie za to wyłamanie się z ogólnie przyjętych zwyczajów — stawiał mi systematycznie „3” z gimnastyki (robił to także i później, w okresie, gdy już okrążył rok trenowania i osiągałam wyniki rekordowe w skali krajowej).

Wprawdzie w późniejszych latach pierwszy absolwentki CIWF-u ze swojej młodzieńczej inicjatywy wnieśli wiele pracy w rozwój sportu szkolnego — zawsze jednak było to znikome wobec potrzeb i zawsze dawał się odczuć brak zorganizowanej pracy sportowej wśród młodzieży szkolnej, brak odpowiedniej opieki i warunków do rozwoju, a co za tym idzie, brak masowości. Czyż mogło być jednak inaczej? Przecież rzadcy sanacji nie troszczyli się zupełnie o zdrowie i rozwój sportowy uczącej się młodzieży.

WYCHOWAŁAM DZIELNY KOLEKTYW

Nie podobna zarejestrować wszystkich zaplanowanych i co ważniejsze zrealizowanych imprez sportowych, które wyreycytował energiczny kapitan siatkówki. Wydaje mi się jednak, iż wychowywany przez nauczycielkę w.f. kolektyw SKS, który przy pomocy ZMP i kolegów z sąsiedniego liceum, a więc prawie własnymi siłami, prowadził przez 3 miesiące treningi, brał udział we wszystkich zaplanowanych rozgrywkach — zdał chlubnie egzamin. Aktyw SKS — Pieniakówna, Wiśniewska, Dołbniakówna, Wojdyna, Ziembarska, Lange i Zukówna — wzięły się do roboty i dlatego mimo długiej nieobecności nauczycielki WF sportowcy SKS nie opuszczali ani treningów, ani startów.

Systematyczna, planowa robota SKS wyraża się również w przekraczaniu limitu SPO i udziale w Marszach Jesiennych, do których SKS TPD XII zgłosił jako pierwszy swoje drużyny.

Wrómy jednak na boisko. Klasa 9a właśnie kończy trening rzutu autowego. Dzwonek oznajmił koniec lekcji. Człtem 9a! — Ale dziewczynki z 9a bynajmniej nie mają ochoty zejść z boiska. Mamy teraz wolną godzinę — więc czy możemy potroćwać? — proszą nauczycielkę. Po co mamy marnować tę godzinę w klasie — stwierdza filozoficznie Grażyna Piątkowska — lepiej pogrymy w siatkówkę!

Nauczycielka uśmiecha się — zgoda, zostanie na boisku. Tylko Grażyna niech się nie męczy, bo razem z reprezentacją SKS startuje po południu w pięcioboju o mistrzostwo Parku Szkolnego.

— Mam dużo roboty — mówi na zakończenie Wiera Czajkowska. — Nieraz nie brakuje i trudności — ale pracuję z radością. Cieszę się, że mogę d i s i w wychowywać naszą młodzież dla sportu ludowego, dla sportu, do którego w c o r a j windla mnie ciężka i niewdzięczna droga.

Zofia Meduska

ZA UBOGO UBRANA... NA BANKIET

Widziałem, jak niedzarne są moje koleżanki, wychowywane w ciepłanianej atmosferze, więc tym bardziej chciałam solidnie ćwiczyć. W szkole nie mogłam uprawiać sportu — szukałam więc możliwości treningu zgłosiłam się do klubu żeńskiego „Grażyna”. Mimo trudności, ukrywając się przed szkołą, zaczęłam systematycznie, z użyciem trenować lekkoatletykę i gimnastykę.

No i przewyższyłam trudności. Jako uczennica 7 i 8 klasy brałam już udział w zawodach. Moją specjalnością były biegi śnieżne, trenowałam również skok w dal i wznwyż. Startując w mistrzostwach Polski 1925 r. w Agnikolu na dystansie 250 m poprawiłam rekord Polski o 2 sekundy.

W następnym roku wyjechałam z reprezentacją Polski na zawody i.a. do Göteborga w Szwecji. Mimo, iż był to mój pierwszy występ za granicą, pozostało mi z niego przykre

A TERAZ...

Nauczycielka z dumą prowadzi mnie do pięknej dużej sali gimnastycznej. Są tu skrzynie, materace, kozioł, tramp-deska z koszem, pianino — słowem wszystko, czego potrzeba do pełnego wyposażenia. Magazyn SKS zaopatrzony jest w pełny asortyment sprzętu lekkoatletycznego, jest 25 piłek, leża reprezentacyjne czernono i białe kostiumy i dressy drużyn szkolnych.

Szkola ma duży plac, na którym wybudowano boisko do siatkówki, piłki nożnej i skoczni.

— Korzystamy również z boiska ZS Stal na Podskarbińskiej — wyjaśnia nauczycielka. — Stal bowiem objęła patronat nad naszym SKS i pomaga nam we wszelkich trudnościach.

BASIA NAWET BABCIE... ZARAZIŁABY SPORTEM

Wychodząc na boisko. Nauczycielka rozpoczyna zaprawę do szczyptorniaka z klasą 9a, ja zaś rozmawiam o pracy SKS z kapitanem drużyny siatkówki i koszykówki — Basią Ziembarską. Basia potrafiłaby chyba „zarazić” entuzjazmem do sportu nawet... moją babcię. — Z jakąż dumą i radością recytuje mi jednym tchem, że: — „Nasz SKS ma sekcje: i.a., piłki ręcznej, gimnastyki, tenisa stołowego, tańców regionalnych (tańczymyśmy na akademii tańca rosyjski „Bulba” — świetnie wypadło), a w stadium organizacji jest sekcja turystyczna (wycieczki po Warszawie i dalej) oraz uczennica (specjalnie dla słabszych kondycyjnie — instruktora

Zaszczytne tytuły mistrzów sportu otrzymało 14 sportowców

Główny Komitet Kultury Fizycznej nadał na podstawie Uchwały Prezydium GKFF z dnia 31.1.1951 r. tytuły Mistrzów Sportu niżej wymienionym zawodnikom, którzy osiągnęli wyniki klasy mistrzowskiej i wykazali się pracą społeczną w Kolach Sportowych oraz przekazywaniem swych doświadczeń i wiadomości młodzieży.

Lekkoatletyka:	
Jan Szwarzgot	— CWKS
Alojzy Graj	— Gwardia
Jan Klejas	— Gwardia
Kolarstwo:	
Teofil Salyga	— Gwardia
Władysław Klubiński	— Gwardia
Żeglarstwo:	
Roman Biderman	— CWKS
Kajakarstwo:	
Emil Polwaczny	— Górnik
Pilka ręczna:	
Franciszek Toman	— Budowlani
Paweł Til	— Budowlani
Boks:	
Stanisław Woźniak	— CWKS
Antoni Kolczyński	— Gwardia
Jerzy Krawczyk	— Gwardia
Janusz Kasperczak	— Gwardia
Henryk Nowara	— Stal

Masowym udziałem w Marszach Jesiennych Żerań rozpoczął swoją Spartakiadę

MARSZAMI Jesiennymi Szlakami Zwycięstw rozpoczęli wczoraj robotnicy Żerania swą pierwszą Spartakiadę zakładową. Na zbiorce przed marszami stawili się na terenie Fabryki Samochodów Osobowych blisko 1.200 robotników i uczniów Technikum Samochodowego. Tu też nastąpiło oficjalne otwarcie Spartakiady, po czym długa kolumna uczestników marszów udała się na miejsce startu przy pomniku Braterstwa Broni przy ul. Targowej.

W alei Obróbców Stalingradu sportowcy Żerania przedfilowali przed trybuną. Przy dźwiękach orkiestry wojskowej, witań hucznych okłaskami maszerowały grupy robotników, wśród których nie brakowało sportowców, liczących ponad 40 lat, uczniów Technikum oraz kobiet, zatrudnionych w fabryce.

Chociaż ostatni zespół ze startujących przed południem już dawno wyruszył na trasę, publiczność zgromadzona na starcie cierpliwie oczekiwała na sportowców Żerania. O godz. 12.30 pierwsza grupa wyruszyła na trasę.

JEDZIEMY NA METĘ
Po drodze mijamy pojedyncze grupy maszerujące, dla których metę wyznaczono przed wejściem do FSO na szosie żerańskiej. Większość zespołów maszeruje równo, rytmicznie, ekonomicznie rozkładając siły na całej dystans. Do nielicznych wyjątków można było zaliczyć tych, którzy nieprzebiegowo podbiegali czy blokowali drogę innym.

Na metę są już zawodnicy, startujący na 3 i 5 km. Na wszystkich czeka gorąca herbata oraz kiosk w samochodzie, w którym można nabyć kanapki i czekoladki. Ale oto do mety zbliżają się grupy, kończące marsz na 10 km. Jako jedna z pierwszych kończy marsz grupa nr 29. Wśród 7 zawodników wyróżnia się czarnymi włosami i starszym wiekiem Władysław Krzyżanowski.

— Sekret mojej dobrej formy — mówi nam — jest zupełnie prosty. Po prostu jakiś czas przed startem rozpocząłem regularne treningi, polegające na tym, że chodziłem pieszo do pracy. Mieszkałem w osiedlu Praga II, dzięki czemu droga do pracy wiodła akurat trasą przyszłego marszu.

19-letni przodownik pracy Jan Arbaszewski z narzędniami przygotowywał się do marszów wraz ze swymi kolegami działowymi — Chmielewskim, Kosztyńskim, Wydrzyńskim i Staszczakiem.

— Trzeba było jeszcze lepiej potrenować — mówi zaraz po przekroczeniu linii mety, oddając siedmiu numer kierunkowy — a mielibyśmy najlepszy czas.

Jedna godzina i 4 minuty nie jest złym czasem i kol. Arbaszewski „może spać spokojnie”. Niewiele drużyn miało lepsze wyniki. Według nieoficjalnych danych najlepszy czas 1:00.05 uzyskał zespół nr 11, maszerujący w składzie: Witkowski, Rójek, Satkowski, Krakowiak, Tarowski i Kalbarczyk. Wszyscy pracują w jednym dziale — narzędnieni.

Ogółem na metę przybyło ok. 900 zawodników, przy czym większość zdobyła normy na SPO.

Oprócz marszów w pierwszym dniu Spartakiady żerańskiej odbyło się również strzelanie. W pierwszym dniu startowało 70 zawodników. Konkurencja ta (karabinowy sportowy na 50 m) odbyła się na własnej strzelnicy, znajdującej się tuż ko-

— O nie. Pragnę podziękować redakcji „Przeгляdu Sportowego” za ufundowanie specjalnej nagrody w naszych zawodach dla działu fabryki, który wystawił największą liczbę zawodników do wszystkich konkurencji Spartakiady.

BRAWO KUKOWSKI
— Poziom strzelanie — mówi nam instruktor SP, kierujący tą konkurencją — uważamy to za bardzo dobry. Duża w tym zasługa instruktorów z przyzakładowego hufca SP, którzy zorganizowali przeszkolenie dla wszystkich.

- Program Spartakiady robotników FSO przedstawia się następująco:
- 13. 10 — kolarstwo (20 km męcz. i 3 km kob.), szachy, piłka nożna, strzelanie.
  - 14. 10 — piłka nożna, pływanie, tenis stołowy, siatkówka, strzelanie.
  - 15. 10. — siatkówka, piłka nożna, tenis stołowy, strzelanie.
  - 16. 10 — piłka nożna, siatkówka, szachy, strzelanie.
  - 17. 10 — tor przeszkód.
  - 18. 10 — półfinały siatkówki, półfinały piłki nożnej, finały tenisa stołowego, szachy, tor przeszkód.
  - 19. 10 — lekkoatletyka, finały siatkówki, finały piłki nożnej, zakończenie Spartakiady.

Wszystkie konkurencje (oprócz pływania i lekkoatletyki, które rozpoczynają się o godz. 9) rozpoczynają się o godz. 15 i rozegrane zostaną na boiskach przy fabryce. Konkurencje pływalnicze przeprowadzone będą na pływalni St. KKF, a zawody lekkoatletyczne na boisku w parku Skaryszewskim.

W pilce nożnej biora udział zespoły 6-osobowe (2 x 15 min.), a w siatkówce — 3-osobowe.

Do poszczególnych konkurencji zgłosza się następująca liczba zawodników: marsz — 1200, lekkoatletyka — 500, piłka nożna — 240, siatkówka — 243, tenis stołowy — 115, tor przeszkód — 100, szachy — 83, strzelanie — 680, kolarstwo — 47, pływanie — 146.

Zygmunt Głuszek

NASI KORESPONDENCI PISZĄ

LZS-ij realizują zobowiązania

Wśród licznych meldunków, które napływają ze Śląska o realizacji zobowiązań podjętych dla poparcia Programu Wyższego Frontu Narodowego i uczenia XIX Zjazdu WKP(b), nie brak jest również meldunków z LZS-ów. Pierwszą o podjęciu i realizacji zobowiązań donoszą sporowcy wiejscy pow. cieszyńskiego. A oto cześć zrealizowanych już zobowiązań:

LZS Barania Wisła wybudował 2 skocznie tenorowe narciarskie. Członkowie LZS Koszyce przepracowali 210 robotniczo-godzin przy budowie kortów tenisowych oraz założyli sekcje tenisową. LZS Dzięciołów członkowie LZS zobowiązali się wybudować 50 in. skocznię narciarską i wzmocnić sekcję narciarską, wciągając do niej kobiety. Prace przy budowie skoczni już rozpoczęto. LZS Pastwiska wybudował boisko do piłki nożnej oraz założył żeńską sekcję siatkówki. Członkowie LZS Ogródziona postanowili do dnia 20 X br. wybudować w gminie lodowisko, przez co spopularyzują sport łyżwiar-ski.

Janina Grablińska Katowice

17-letni działacz sportowy

Przez młodzieży 15-letnich entuzjastów sportu, którzy dotkliwie odczuwają brak kół sportowych w swojej wsi, został założony w Godziszcu k/Bełska Ludowy Zespół Sportowy.

Zarząd LZS-u oparty jest na uczniach szkoły podstawowej oraz na młodzieży pracującej. Przewodniczącym kół został 17-letni Józef Leszczak, a jego miejscowym opiekunem Piotrówi on pozyskał współpracę kół ZMP, zainteresował młodzież lekkoatletyką i przeprowadził z nią systematyczne treningi na SPO.

Obecnie LZS posiada 4 sekcje, zrzeszając w nich 30 członków. Z pomocą młodzieży przyszli kierownik szkoły podstawowej ob. Stanisław Górny, który wypożyczył w miarę możliwości młodym LZS-owcom potrzebny sprzęt do uprawiania sportu.

Młodzi 14- i 16-letni narciarze LZS już obecnie myślą o sezonie zimowym. Starannie więc reperują własny sprzęt sportowy, dbając jednocześnie o należytą kondycję, aby w pełni sezonu godnie reprezentować barwy swojej wioski.

J.K.

W ODPOWIEDZI NA NASZĄ KRZYWKĘ

ŚWIEŁCICE, ZWRÓCONO

W związku z notatką zamieszczoną w dziale Korespondencji z dnia 6 bin. odnośnie zamknięcia świetlicy sportowej w Ciecuchowcu, Rada Kół Sportowych UNIA w Ciecuchowcu, uzprzejmie komunikuje, że świetlice zwrócono już z powrotem sportowcom.

KS „UNIA” Ciecuchówek

Smaczny sen i przebudzenie

Zarząd Kół AZS przy Uniwersytecie w Łodzi przespał pierwszy okres pracy, ledy gdy się zbudził...

Przewodniczący kół kol. Rój krzyknął do pozostałych członków Zarządu kol. kol. Króla i Przybyłowskiego: „Zle jest u nas z robotą, trzeba zakasać rękawy i...”

spać spokojnie dalej.

A może Zarząd Główny AZS podsunie śpiącemu smacznie Zarządowi kół kol. kol. Króla i Przybyłowskiego: „Zle jest u nas z robotą, trzeba zakasać rękawy i...”

na podstawie korespondencji A. Łukowicza, Łódź

Mniej papierków i okólników

(Dokończenie ze str. 3)
dyczno-szkoleniowej z utalen-towaną młodzieżą, która tylko dzięki swojemu zapalowi i ambicji zbliżyła się do czołówki.

GDZIE TKWI ZŁO?

Praca w sekcjach Zrzeszeń nie jest oparta na długofalowym planie szkolenia i podwyższaniu poziomu technicznego zawodników, holduje się jeszcze dotychczas zasadzie od akcji do akcji, od imprezy do imprezy.

Mistrzostwa i zawody przeprowadza się w większości wypadków pod hasłem: „zwyćczyć ze wszelką cenę”, zdobyć jak największą ilość punktów, nie zwracając uwagi na poziom wyników i przygotowanie zawodników.

Zarządzenia i regulaminy wydawane przez sekcje GKFF w sprawie startów w mistrzostwach, są przez Zrzeszenia często nie honorowane. Taki stosunek nie wpływa na poziom zawodów, a często powoduje chaos w ich organizacji.

Abym zabezpieczyć kierunek szkolenia w poszczególnych dyscyplinach sportu w Zrzeszeniach oraz roztoczyć opiekę nad młodzieżą jak też czołową wy-czynową, trzeba, aby obok sekcji społecznych powstały przy Radach Głównych, tzw. Rady Trenerów, których zadaniem byłoby opracowanie i wydawanie programów szkolenia oraz kontrola pracy kadry instruk-torskiej w terenie. Przeciwnie przez GKFF w okresie 1950-52 na siebie całą pracę wyszkole-niową, opiekę nad czołową wyczynową oraz organizacją o-bozów dla kadry sprowadzając odciążenie wielu instruktorów i trenerów od normalnej pracy szkoleniowej w sekcjach sporto-wych Zrzeszeń.

Jednocześnie poważną część czołowych zawodników została oderwana od macierzystych or-ganizacji. Zawodnicy ci zaczęli utrzymywać luźną łączność ze swoimi Zrzeszeniami. Znależeli się oni poza zasięgiem pracy tych Zrzeszeń pod każdym względem. Ich kontakt ze Zrzeszeniem ograniczył się w większości do udziału w centralnych zawodach Zrzeszeń.

Toteż dało się zauważyć swe-go rodzaju wycofanie się za-wodników ze swoich organizac-ji oraz brak wśród nich przy-wiązania do barw zrzeszenio-nych. Natomiast zrzeszenie ze swojej strony przestały interesować się czołową wyczynową.

ZE SPORTOWCAMI I WŚRÓD SPORTOWCÓW

Zmiana zasad szkolenia na rok 1953 przez GKFF i opieki nad czołową wyczynową na-klada poważne obowiązki na zrzeszenia, które obowiązane są zagwarantować odpowiednie warunki dla pracy z czołowymi zawodnikami, jak też zawodni-kami o średnim jeszcze poziomie zaawansowania sportowego. Niewątpliwie związane czołowych zawodników ze Zrzesze-niami pozwoli Zrzeszeniom na wykorzystanie ich umiejętności i doświadczeń, pośród ich młod-szych kolegów. Zobowiąże to jednocześnie zrzeszenia do roz-toczenia należytej opieki nad sportem wyczynowym, pozwoli trenerom i instruktorom pro-wadzić planową pracę w sekcjach, oraz systematycznie zajmować się szkoleniem młodego narybku, znajdującego się w zrzesze-niach.

Abym zabezpieczyć właściwą pracę w zrzeszeniach trzeba do-szkalać i ufachowić tak aparat elatowy jak też aktyw społeczny, by zełże z pozycji admini-stracyjnego stylu pracy na bez-

pośrednią robotę w terenie ze sportowcami i wśród sportow-ców.

Leszek Ryśki

Uwaga Kandydaci na kurs w.f. I klasy

Dział Szkolenia GKFF przedłużył termin przyjęcia na 8-cio miesięczny kurs instruktorów w.f. i kl. we Wrocławiu do dnia 17.10. br.

Kandydaci posiadający wykształcenie średnie, pragnący powiększyć swoją pracę pedagogiczną w dziedzinie k.f. powinni stawiać się niezwłocznie w miejscu prowadzenia kursu — Wrocław, Stadion Olimpijski, Wojewódzki — Ośrodek Szkolenia Sportowego przynosząc ze sobą podane ankiety personalną, życiowy i opinie organizacji, do której należy, względnie odnośnie WKFF-u.

Kursanci mają zapewnioną naukę, wyżywienie i zakwaterowanie — bezpłatnie.

Absolwenci zatrudnieni zostaną w charakterze wychowawców fizycznych w szkołach zawodowych.

Bokserzy Górnik Zabrze wycofani z II ligi

Drużyna bokserka Górnik Zabrze została wycofana przez Sekcję Bokserską GKFF z rozgrywek II ligi, ponieważ nie dotrzymała warunków stawianych regulaminem (brak rezerwy).

Górnicy Zabrze może brać udział w rozgrywkach o mistrzostwo województwa.

PRZEGLĄD SPORTOWY
Redukuje Komitet
Nakiadem
Instytutu Prasy
„C z y t e l n i e”
Redakcja
Warszawa, ul. Marszałkowska 98
Tel.: Redaktor Naczelny 87-805

Sekretarz Redakcji — 82-804
Sekretarz korespondencji — 87-801
Sekretariat Administracyjny — 88-31
Redaktor Naczelny przyniósł w dni poprzednie w Łódź 12-13

Administracja
Warszawa, ul. Marszałkowska 8,
tel. 40-71 i 62-76 wewn. 56
Zamówienia i wpłaty na prenume-ratę przyjmują wszystkie urzędy pocztowe oraz listonosze

Warunki prenumeracji
mies. — 3 zł, kwart. — 9 zł, półr. — 18 zł.
Zakłady Graficzne i Wydawnicze „Dom Słowa Polskiego”
Zam. 4308 3-B-17433

OGY USZY świata

MOSKWA

Moskiewski Spartak, tegoroczny mistrz piłkarski ZSRR zakończył już rozgrywki mistrzowskie. W ostatnim meczu Spartak przegrał z WWS 1:2. Porazka ta nie ma już wpływu na pierwszą pozycję mistrza.

W pozostałych meczach moskiewski Lokomotyw pokonał Górnik Stalino 3:0, a Dynamo Moskwa zremisowało z Dynamo Tbilisi 2:2.

RZYM

Młodzi zostali pokonani w rzucie młotem przez Caracelo, który osiągnął 67,30.

Nęzkiewicz zaczęła walkę stoczyła lekkoatletki Wołch i Anilli w zawodach międzypaństwowych, rozegranych w Neapolu. Wołch wygrała rzutem młota, Anilla wygrała przy czym do ostatniej konkurencji prowadziły Angliki. Dopiero sztafeta 4x100 m wygrała przez zwycięstwo 48,0 zdecydowanie o zwycięstwie.

Angielski wygrał 100 i 200 m, oraz skok wzwyż i w dal; Włoscy — 80 m jpk., dysk, kulę, oszczep i 4x100 m.

BRUKSELA

Miedzypaństwowy mecz piłkarski Belgia — Holandia odbył się 19 bin. w An Werplid. Sędzią będzie Anglik Linę.

Gaston Reiff na rozmojkę bieźni uzyskał na 1000 m — 2:27,2.

LONDYN

Czołowy pingpongista angielski Bergmann ułożył „własne” listy najlepszych zawodników świata w tenisie stołowym. Nie może znaleźć dla siebie miejsca na czele tabeli światowej Bergmann ułożył 4 listy: zachodnio-europejską, wschodnio-europejską, azjatycką i amerykańską.

Bergmann nie grzezi skromnością. Na czele listy zachodnio-europejskiej umieścił siebie na I miejscu, a dalej: 2. Roothaert (Francja), 3. Leach (Anglia), 4. Harangozo (Węgry), 5. Hagenauer (Francja), 6. Pilsber (Szwecja).

Na czele listy państw demokracji ludowej znajduje się Kóczian (Węgry), na liście azjatyckiej i między innymi mistrz świata Japończyk Satoh, a na liście amerykańskiej — Pagliaro.

Na krytyk korcie Borotra niepodziwianie pokonał Mottram 3:6, 8:4, 8:1.

Wardrop ustanowił rekord Anglii w pływaniu na 1000 jardów, uzyskując czas 11:48 (stary rekord 11:54,8). Po drodze Wardrop ustanowił również rekord na 500 jardów — 8:41,2.

W meczu piłkarskim reprezentacyjnym drużyna ligi szkockiej i irlandzkiej rozegranym w Glasgow wywyciężyli Szkoci 5:1 (4:1).

Doroczny mecz piłkarski Słowacja — Walia odbył się 18 bin. w Cardiff.

BERLIN

Zawodnik niemiecki z NRD — Ernst Schmidt rzucił kulą 15,85.

W międzypaństwowych spotkaniu zapamiętany Rumunia pokonała NRD 6:2.

Kirschhoff wygrał występ kolarski wokół Berlina — 225 km w czasie 8:39,45 przed Schulztem i Sippim.

KARLOVE VARY

W wyspku kolarskim na dystansie 150 km zwyciężył Vesely w 3:48,32 przed Malekiem.

SOFIA

Neczew ustanowił rekord Bułgarii w biegu na 800 m, uzyskując 1:52,9 (stary rekord 1:55,6).

KOPENHAGA

Mistrz olimpijski w podnoszeniu ciężarów w wadze lekkiej Amerykanin Kono pobit dwa rekordy świata: w trójboju — 277,9 kg (112,9 — 115 — 150) i w wyciskaniu — 112,9 kg.

Poprzedni rekord w trójboju należał do Staszczka (USA) — 267,5 kg, a w wyciskaniu do sztangisty radzieckiego Nikulina — 112 kg.

STOKHOLM

Na zaproszenie robotniczego związku szachowego Szwecji arcy-mistrz Flor dał dwa rekordy świata: w trójboju — 277,9 kg (112,9 — 115 — 150) i w wyciskaniu — 112,9 kg.

Poprzedni rekord w trójboju należał do Staszczka (USA) — 267,5 kg, a w wyciskaniu do sztangisty radzieckiego Nikulina — 112 kg.

MONACHIUM

Drużyna „München 1960” zdobyła drużynowe mistrzostwo lekkoatletyczne Niemiec zach. Oto najlepsze wyniki uzyskane przez zawodników tego klubu: 100 m Kraus 10,4, 400 m Kraus 48,4, 800 m Steines 1:53,5, 1500 m Schmalitz 3:56,8, 5000 m Eberlein i Müller po 14:53,4.

PARYŻ

Reiff startował w Paryżu na dystansie 1 mil i został pokonany przez Dutczak Nietseha, który uzyskał czas 4:04. Na tych samych zawodach: 400 m Bally — 48,0, 800 m Felicité — 1:54,9.

RYGA

Złotowscy lekkoatleci osiągnęli ostatecznie szereg dobrych wyników: 100 m Kumuszka 10,9, 200 m Kumuszka 21,9 (rekord Lotwy), 400 m Piliage 48,9, 800 m Beitsans 1:56,4, w dal Kehris 707, Kehriss jest wszechstronnym lekkoatletą i w dziesięcioboju uzyskał 6106 pkt.

Kobylcy: 100 m Żelnyina 12,3, 200 m Żelnyina 25,6, 800 m Lewickaja 2:19,9, 800 m pl Rambea 11,8, wżwz 1:54,9.

AMSTERDAM

W Holandii rozpoczął się już pływacki sezon zimowy. Oto pierwsze wyniki kobiet: 100 m drb. Termeulen 1:07,4, 100 m goblet. Wielema 1:13,8.

Dziwny wypadek zaszł w Holandii, mianowicie Holenderski Związek Lekkoatletyczny zażądał rekord holenderski Bankers-Koen na 100 m — 11,4, jakkolwiek jest powszechnie wiadome, że rekord ten został uzyskany w czasie sprzyjającego wiatru.

Związek uznał również rekord Wisersa w skoku w dal 757,2, niepowinny w czasie duzego wiatru.

TOKIO

Przebywający na tournée w Japonii Brazyljczyk F. da Silva wyrównał swój własny rekord świata w trójboju, osiągając 16,22 m.

KOLONIA

W Landau odbyły się zawody lekkoatletyczne dla wojskowych, na których Amerykanin David przebiegł 100 m w 10,6, Francuz Martin du Gard 400 m w 48,6 i Labidi 5000 m w 15:07,1.

NEW YORK

Kid Gavilan z Kuby obronił po raz czwarty tytuł mistrza świata w wadze półśredniej, wygrywając wysoko na punkty z Billy Grahamem z Nowego Jorku.

W finale tenisowych mistrzostw Pacyfiku Savitt pokonał Larsena 10:8, 11:2, 6:4.

Na przełomie dwóch sezonów koszykówki notujemy postępy w szkoleniu

ZAKOŃCZONY w niedzielę 23 bin. w Krakowie cykl rozgrywek o Puchar Polski w koszykówce drużyn męskich, który zamknął oficjalnie sezon 1951/52, oraz rozpoczęte już nowe gry mistrzowskie, nakazują dokonanie podsumowania zdobytych i braków, jak i na zasadzie ich analizy, wytyczenie głównych dróg, jakimi powinno przebiegać szkolenie koszykówki w nadchodzącym sezonie 1952/53.

Ubiegły rok sportowy, rozpracowany zarówno od strony kalendarza imprez, jak i wytycznych szkoleniowych przez Radę Trenerów Koszykówki, przyniósł duże zdobycze. Przeprowadzenie po raz pierwszy w dziejach naszej koszykówki mistrzostw Polski juniorów, doprowadzenie obok rozgrywek mistrzowskich do rozegrania drugiego cyklu, jakim były gry o Puchar Polski, szeroko zakrojona i długofalowa akcja szkolenia czołowej kadry, to zasadnicze osiągnięcia organizacyjno-szkoleniowe, jakimi uprzednio pochwycić się nie mogliśmy.

Jak dalece wymienione imprezy przyczyniły się do rozwoju koszykówki w szerzej, niestety w tej chwili, z braku sprawozdańców stwierdzić dokładnie nie da się. Na podstawie posiadanych danych można jednak wysnuć wniosek, że koszykówka stała się sportem masowym wśród młodzieży szkolnej i akademickiej oraz w wojsku.

JAKIE BYŁY WYTYCZNE...
O prgu minionego sezonu Rada Trenerów opracowała obowiązujące dla całego kraju wytyczne. Sprecyzowały one, na podstawie znanych osiągnię-

radzieckich oraz doświadczeń własnych, zasadniczy kierunek pracy szkoleniowej z zawodnikami. Głównymi akcentami tych wytycznych były:

1. Skonieczność stałego podnoszenia ogólnego przygotowania fizycznego.
2. Nieuustanna i systematyczna praca nad podnoszeniem sprawności i techniki zawodników każdego szczebla zaawansowania.
3. Dostosowywanie sprawności i techniki do potrzeb nowoczesnej, szybkiej, agresywnej gry.
4. Forsowanie szybkiego ataku i kontrataku, jako podstawowej formy ofensywy.
5. Budowanie systemu ataku pozycyjnego na samodzielności zawodników, a nie na ustalonych schematach.
6. Konieczność rozpoczęcia szkolenia zawodnika w defensywie od umiejętności krycia „każdym swego”.
7. Konieczność zachowania równowagi w szkoleniu, umiejętności ofensywnych i defensywnych.

...I JAK JE WYKONANO

Dwie podstawowe cechy dzisiejszej koszykówki: szybkość i agresywność znalazły pełne prawo obywatelstwa we wszystkich obserwowanych zespołach. Dążenie do zdobywania punktów drogą najprostszą i najkrótszą przebiega dziś zdecydowanie zarówno w zespołach juniorów jak i starszych, tak w czołówce naszych drużyn, jak i w kolach wojewódzkich.

Wykonanie pozostała jednak wiele do życzenia. W realizacji szybkiej gry szwankuje przede wszystkim zespołowość. Wię-

ROZWÓJ ATAKU POZYCYJNEGO

Atak pozycyjny, który z racji niesławnego okresu schematów, bodaj najwięcej dotychczas wykazywał braków — w tej chwili wchodzi w okres pełnego i racjonalnego rozwoju. Ma tu miejsce ciekawy proces szkoleniowy

Czytajcie Adrieckie czasopisma sportowe!

Niegdyś kara śmierci za wejście do jachtklubu dziś miliony ludzi pracy oprawiają sport w Ludowych Chinach

PIERWSZEGO października br. minęła trzecia rocznica proklamowania Chińskiej Republiki Ludowej, trzecia rocznica zwycięstwa rewolucji chińskiej. Skończyło się panowanie feudalistów i kapitalistów — imperializm światowy stracił ogólny teren eksploatacji.

Zwycięstwo ludu chińskiego było największą klęską, jaką poniósł od czasu zwycięstwa Wielkiej Rewolucji Październikowej imperializm światowy. Dzięki temu zwycięstwu ponad 500 milionów ludzi odzyskało wolność i niepodległość — znalazło się w szeregach obozu pokoju i postępu.

Po trzech latach wyjątkowej pracy młoda Chińska Republika Ludowa może pochwalić się wielkimi osiągnięciami oraz imponującym dorobkiem na polu gospodarczym i kulturalnym. Jak również w dziedzinie rozwoju kultury fizycznej i sportu.

Niedawny, jednodniowy pobyt w Chinach Ludowych reprezentacji Polski w koszykówce przekonał nas o rozwoju sportu i kultury fizycznej w tym kraju.

SPORT BYŁ PRZYWILEJEM ZAMOŻNYCH PRÓŻNIAKÓW

Dla lepszego jednak zobowiązania, stało się koniecznym, aby w wieloletniej historii życia w Chińskiej Republice Ludowej, należało cofnąć się wstecz, do okresu, gdy naród chiński, uciskany przez rodzimą i obcą reakcję, nie miał praktycznie żadnych możliwości rozwijania kultury fizycznej i sportu.

W starych Chinach sport był przywilejem nielicznej grupy próżniaków, synów kapitalistów i obywateli, którzy zabawiali się na kortach tenisowych i w jachtklubach, zabijając nadmiar wojennego czasu i szukając okazji do rozruszania rozleniwionych mięśni.

Poza tą garstką przywilej uprawiania sportu rozstrzygnięto na nieliczną grupę członków zawodowych drużyn piłkarskich, bokserów i koszykarzy, których mecze dostarczać miały podnieć dla publiczności i zysków dla organizatorów.

Szerokie rzesze ludu chińskiego pozbawione były możliwości zajmowania się sportem, a rząd kuomintangowski nie dbał o rozwój kultury fizycznej narodu.

KARA ŚMIERCI ZA WEJŚCIE DO JACHTKLUBU

Czy można było zresztą mówić wówczas w Chinach o jakimś sporcie, jeżeli chiński robotnik pracował 12—14 godzin dziennie, a posiłek jego stał się miedwie na utrzymanie się przy życiu? Czy myślał o sporcie wcale? Czy myślał o zapracowanym chłopie? Prości ludzie nie mieli zresztą prawa wstępu do obiektów sportowych. Np. podczas okupacji japońskiej widziałem biedaków chińskich do jachtklubu na rzece Sungari wprzone było pod karą śmierci. Przykładów

Wielkie znaczenie narodowych sportów, których pokazy miałyśmy w czasie naszej podróży, niejednokrotnie okazuje się, a które rozwijały się przede wszystkim na wsi, polegało na tym, że młodzież chińska podnosząc swą sprawność fizyczną, lepiej mogła się przygotować do walki wyzwolenie społecznej i narodowej.

WSZYSTKO SIĘ ZMieniŁO

Po wyzwoleniu w 1949 r. Komunistyczna Partia Chin i Rząd Chińskiej Republiki Ludowej zwrócił duży uwagę na rozwój kultury fizycznej i sportu wśród mas narodu chińskiego. Już od momentu zresztą wyzwolenia przez siły rewolucyjne pierwszych skrawków ziemi chińskiej spod panowania reakcji (1927 r.) aż do chwili całkowitego uwolnienia Chin — Partia mimo trudnych warunków nie zapomniała o tym zagadnieniu. W oswojonych okęgach oprócz narodowych rodzajów sportu polozono duży nacisk na rozwój takich sportów jak koszykówka, siatkówka, gimnastyka, lekkoatletyka.

Po oswojeniu całych Chin w Ogólnym Programie, który jest jakby małą konstytucją narodu chińskiego, zagadnieniu kultury fizycznej i sportu poświęcono oddzielny — 48 rozdział. Przewodniczący Centralnego Rządu Ludowego Chińskiej Republiki Ludowej Mao Tse-tung osobiście również zwraca wiele uwagi na stan zdrowia narodu i rozwój kultury fizycznej.

HOCZEGO — ORGANIZACJA 200.000 SPORTOWCÓW

Bezpośrednio po oswojeniu kraju powstał Ogólnopartygodowy Komitet, który zajął się utworzeniem Chińskiego Komitetu Kultury Fizycznej.

Pod koniec czerwca br. odbył się Zjazd Ogólnochińskiej Federacji Kultury Fizycznej i Sportu, na którym wybrano Prezydium i Biuro Komitetu Kultury Fizycznej, przewodniczącemu i jego zastępców. Przewodniczącym został minister oświaty Ma Su-zu, pierwszym wiceprzewodniczącym wiceminister oświaty Wei Czieu.

Kultura fizyczna i sport rozwija się w dziesiątych Chinach masowo wśród szerokich rzeszy robotników i chłopów. Istnieje wiele robotniczych drużyn koszykówki, siatkówki i piłki no-

żnej — tych najpopularniejszych sportów w Chinach. Rozwijają się również sekcje lekkoatletyki, gimnastyki, brykania i sportów narodowych, o których wspominaliśmy na wstępie.

Kontrast z okresem kuomintangowskim, okresem nędzy i upodlenia człowieka pracy jest uderzający.

Obecnie istnieje w Chinach 268 prowincjonalnych miejskich i powiatowych organizacji sportowych. Powstają ogólnopartygodowe zrzeszenia sportowe. Ostatnio w Pekinie zorganizowano zrzeszenie „Hocetoy” (Kolejarz), które objęło ponad 200.000 kolejarzy, zorganizowanych w 3200 drużynach piłki nożnej, koszykówki i siatkówki. Ludzie, którym dawniej nie służyło się uprawianiu sportu, którzy nie rozumieli zresztą pożytku wychowania fizycznego dziś znajdują w sporcie radość i siły do pracy.

W Pekinie, Tientsinie, Szanghaju, Mongolii Wewnętrznej codziennie ponad dwa miliony ludzi gimnastykuje się co rano w zakładach pracy, korzystając z instruktażu nadawanego przez radio. Np. w mieście Czun-Tsin w fabryce tekstylnej, zatrudniającej 2 tys. robotników — 80 proc. załogi uprawia codziennie radiowo gimnastykę.

CHŁOPI GRAJĄ W SIATKÓWKĘ

Szybko rozwija się ruch sportowy na wsiach. Chłopi, w czasie wolnym od pracy, na jarmarkach, czy z okazji świąt, przeprowadzają zawody gimnastyczne i w walce narodowej. Na wsi rozwija się również koszykówka i siatkówka. Np. w Tan Yan w prowincji Tian-Siu powstało około 200 chłopskich drużyn koszykówki.

Chińska Armia Ludowo-Wyzwolenicza posiada wielkie sportowe tradycje. Wychowanie fizyczne i sport w wojsku ludowym były zawsze związane ściśle z wyszkoleniem bojowym. Słynne są już pokazy sportowe na Święto Armii. Nasze zespoły koszykówki właśnie w spotkaniach z drużynami wojskowymi napaotywały na największe opór.

Sport chiński od okresu wyzwolenia pod kierownictwem Komunistycznej Partii Chin i władzy ludowej rozwija się masowo. Naród chiński jest dumny ze swych osiągnięć na tym polu.

SPORT CHIŃSKI KORZYSTA Z WZORÓW RADZIECKICH

Sportowe Chińskiej Republiki Ludowej systematycznie wzorują się na doświadczeniach radzieckiego. Znalazło to m. in. swój wyraz w tłumaczeniu na język chiński radzieckich broszur i książek sportowych w nakładzie 650.000 egzemplarzy.

Pod kierownictwem Komunistycznej Partii i jej wodza Mao Tse-tunga, przy bratniej pomocy narodów Wielkiego Związku Radzieckiego naród chiński na każdym polu wyrwał idzie od zwycięstwa do zwycięstwa.

Witold Szeremeta

Wielkie znaczenie narodowych sportów, których pokazy miałyśmy w czasie naszej podróży, niejednokrotnie okazuje się, a które rozwijały się przede wszystkim na wsi, polegało na tym, że młodzież chińska podnosząc swą sprawność fizyczną, lepiej mogła się przygotować do walki wyzwolenie społecznej i narodowej.

WSZYSTKO SIĘ ZMieniŁO

Po wyzwoleniu w 1949 r. Komunistyczna Partia Chin i Rząd Chińskiej Republiki Ludowej zwrócił duży uwagę na rozwój kultury fizycznej i sportu wśród mas narodu chińskiego. Już od momentu zresztą wyzwolenia przez siły rewolucyjne pierwszych skrawków ziemi chińskiej spod panowania reakcji (1927 r.) aż do chwili całkowitego uwolnienia Chin — Partia mimo trudnych warunków nie zapomniała o tym zagadnieniu. W oswojonych okęgach oprócz narodowych rodzajów sportu polozono duży nacisk na rozwój takich sportów jak koszykówka, siatkówka, gimnastyka, lekkoatletyka.

Po oswojeniu całych Chin w Ogólnym Programie, który jest jakby małą konstytucją narodu chińskiego, zagadnieniu kultury fizycznej i sportu poświęcono oddzielny — 48 rozdział. Przewodniczący Centralnego Rządu Ludowego Chińskiej Republiki Ludowej Mao Tse-tung osobiście również zwraca wiele uwagi na stan zdrowia narodu i rozwój kultury fizycznej.

HOCZEGO — ORGANIZACJA 200.000 SPORTOWCÓW

Bezpośrednio po oswojeniu kraju powstał Ogólnopartygodowy Komitet, który zajął się utworzeniem Chińskiego Komitetu Kultury Fizycznej.

Pod koniec czerwca br. odbył się Zjazd Ogólnochińskiej Federacji Kultury Fizycznej i Sportu, na którym wybrano Prezydium i Biuro Komitetu Kultury Fizycznej, przewodniczącemu i jego zastępców. Przewodniczącym został minister oświaty Ma Su-zu, pierwszym wiceprzewodniczącym wiceminister oświaty Wei Czieu.

Kultura fizyczna i sport rozwija się w dziesiątych Chinach masowo wśród szerokich rzeszy robotników i chłopów. Istnieje wiele robotniczych drużyn koszykówki, siatkówki i piłki no-

żnej — tych najpopularniejszych sportów w Chinach. Rozwijają się również sekcje lekkoatletyki, gimnastyki, brykania i sportów narodowych, o których wspominaliśmy na wstępie.

Kontrast z okresem kuomintangowskim, okresem nędzy i upodlenia człowieka pracy jest uderzający.

Obecnie istnieje w Chinach 268 prowincjonalnych miejskich i powiatowych organizacji sportowych. Powstają ogólnopartygodowe zrzeszenia sportowe. Ostatnio w Pekinie zorganizowano zrzeszenie „Hocetoy” (Kolejarz), które objęło ponad 200.000 kolejarzy, zorganizowanych w 3200 drużynach piłki nożnej, koszykówki i siatkówki. Ludzie, którym dawniej nie służyło się uprawianiu sportu, którzy nie rozumieli zresztą pożytku wychowania fizycznego dziś znajdują w sporcie radość i siły do pracy.

W Pekinie, Tientsinie, Szanghaju, Mongolii Wewnętrznej codziennie ponad dwa miliony ludzi gimnastykuje się co rano w zakładach pracy, korzystając z instruktażu nadawanego przez radio. Np. w mieście Czun-Tsin w fabryce tekstylnej, zatrudniającej 2 tys. robotników — 80 proc. załogi uprawia codziennie radiowo gimnastykę.

CHŁOPI GRAJĄ W SIATKÓWKĘ

Szybko rozwija się ruch sportowy na wsiach. Chłopi, w czasie wolnym od pracy, na jarmarkach, czy z okazji świąt, przeprowadzają zawody gimnastyczne i w walce narodowej. Na wsi rozwija się również koszykówka i siatkówka. Np. w Tan Yan w prowincji Tian-Siu powstało około 200 chłopskich drużyn koszykówki.

Chińska Armia Ludowo-Wyzwolenicza posiada wielkie sportowe tradycje. Wychowanie fizyczne i sport w wojsku ludowym były zawsze związane ściśle z wyszkoleniem bojowym. Słynne są już pokazy sportowe na Święto Armii. Nasze zespoły koszykówki właśnie w spotkaniach z drużynami wojskowymi napaotywały na największe opór.

Sport chiński od okresu wyzwolenia pod kierownictwem Komunistycznej Partii Chin i władzy ludowej rozwija się masowo. Naród chiński jest dumny ze swych osiągnięć na tym polu.

SPORT CHIŃSKI KORZYSTA Z WZORÓW RADZIECKICH

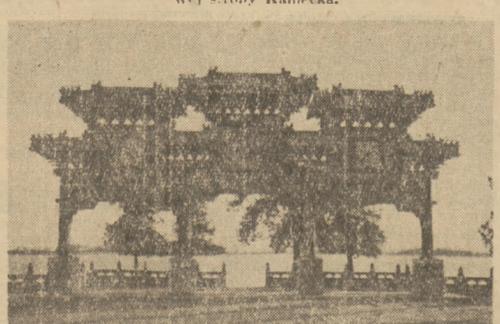
Sportowe Chińskiej Republiki Ludowej systematycznie wzorują się na doświadczeniach radzieckiego. Znalazło to m. in. swój wyraz w tłumaczeniu na język chiński radzieckich broszur i książek sportowych w nakładzie 650.000 egzemplarzy.

Pod kierownictwem Komunistycznej Partii i jej wodza Mao Tse-tunga, przy bratniej pomocy narodów Wielkiego Związku Radzieckiego naród chiński na każdym polu wyrwał idzie od zwycięstwa do zwycięstwa.

Witold Szeremeta

Przed spotkaniem naszych koszykarek z Robotniczą Reprezentacją Szanghaju, kapitanowie drużyn wymieniają upominki. Z lewej strony Kamekka.

Jedna z licznych oryginalnych bram chińskich w parku kultury i wypoczynku w Pekinie.

Pływacy będą mieli wreszcie zweryfikowanych trenerów

Ostatnie posiedzenia Prezydium Pływactwa GKKF cechowała niebywała pracowitość. Od 6 po południu aż do późnej nocy przez dwa kolejne posiedzenia poruszono więcej problemów niż w ciągu ubiegłych dwóch miesięcy. Przyczyną tego było, że uchybiono to do dużym zacięciem i dobrym efektem. Spośród wielu spraw, zatwierdzonych w czasie tych posiedzeń, wyłodził się na plan pierwszy zweryfikacja trenerów.

Po licznych perypetiach, okólnych drogach, zwrotach itp. Prezydium Sekcji zatwierdziło wnioski Rady Trenerów odnoszące się do zweryfikowania trenerów pływackich. Tak więc palaca sprawca została wreszcie zatwierdzona. A oto nazwiska kandydatów, z którymi wystąpiła sekcja do Wydziału Szkolenia GKKF:

Klasa I — Dzielnielowski (Ognyński), Królak (Bud. Byćmi), Jędrzejewski (Sonia Wrocław), Swankowski (Luz. Łódź), Bronisław (Sonia Wrocław).

Klasa II — Czuperski (CWKS), Dobnagał (Górniki Kat.), Gromadzki (Ogn. Poznań), Gryglowski (Gwardia Kraków), Mieczysław (Klempa), Ostrowski (Klempa), Szymon (Sonia Wrocław), Kowalewski (W-wa), Kruk (WKS Przemysł), Kucielczyk (Kolejarz W-wa), Kuzmowski (Poznań), Marchewski (Flora Górniki), Moczulski (Sonia Wrocław), Moczulski (Sonia Wrocław), Noga (Kolejarz Kat.), Raniola (Górniki Kat.), Szelestowski (AZS Górniki), Szlachetka (Kolejarz), Zmuda (CWKS).

Skoki (Trenerzy II klasy) — Bredner (Włocławek), Czesławski (Klempa), Górniki (W-wa), Kowalewski (W-wa), Kruk (WKS Przemysł), Kucielczyk (Kolejarz W-wa), Kuzmowski (Poznań), Marchewski (Flora Górniki), Moczulski (Sonia Wrocław), Moczulski (Sonia Wrocław), Noga (Kolejarz Kat.), Raniola (Górniki Kat.), Szelestowski (AZS Górniki), Szlachetka (Kolejarz), Zmuda (CWKS).

Skoki (Trenerzy II klasy) — Bredner (Włocławek), Czesławski (Klempa), Górniki (W-wa), Kowalewski (W-wa), Kruk (WKS Przemysł), Kucielczyk (Kolejarz W-wa), Kuzmowski (Poznań), Marchewski (Flora Górniki), Moczulski (Sonia Wrocław), Moczulski (Sonia Wrocław), Noga (Kolejarz Kat.), Raniola (Górniki Kat.), Szelestowski (AZS Górniki), Szlachetka (Kolejarz), Zmuda (CWKS).

Na jednym z posiedzeń omawiano sprawę projektu rozgrzewki na Puchar Miast, który został zatwierdzony przez Prezydium i Rządzenie do WKKE-ów i Zrzeszeń w celu nadesłania ewentualnych uwag.

Podany przez „Sport” projekt zawodów konkurencyjnych z udziałem pływaków w Pucharze Polski, jest jeszcze przedwczesny, gdyż z terenu nadchodzą wiadomości o różnych zastrzeżeniach, które rozesłany projekt wywołał.

Klasa I — Dzielnielowski (Ognyński), Królak (Bud. Byćmi), Jędrzejewski (Sonia Wrocław), Swankowski (Luz. Łódź), Bronisław (Sonia Wrocław).

Klasa II — Czuperski (CWKS), Dobnagał (Górniki Kat.), Gromadzki (Ogn. Poznań), Gryglowski (Gwardia Kraków), Mieczysław (Klempa), Ostrowski (Klempa), Szymon (Sonia Wrocław), Kowalewski (W-wa), Kruk (WKS Przemysł), Kucielczyk (Kolejarz W-wa), Kuzmowski (Poznań), Marchewski (Flora Górniki), Moczulski (Sonia Wrocław), Moczulski (Sonia Wrocław), Noga (Kolejarz Kat.), Raniola (Górniki Kat.), Szelestowski (AZS Górniki), Szlachetka (Kolejarz), Zmuda (CWKS).

Skoki (Trenerzy II klasy) — Bredner (Włocławek), Czesławski (Klempa), Górniki (W-wa), Kowalewski (W-wa), Kruk (WKS Przemysł), Kucielczyk (Kolejarz W-wa), Kuzmowski (Poznań), Marchewski (Flora Górniki), Moczulski (Sonia Wrocław), Moczulski (Sonia Wrocław), Noga (Kolejarz Kat.), Raniola (Górniki Kat.), Szelestowski (AZS Górniki), Szlachetka (Kolejarz), Zmuda (CWKS).

Na jednym z posiedzeń omawiano sprawę projektu rozgrzewki na Puchar Miast, który został zatwierdzony przez Prezydium i Rządzenie do WKKE-ów i Zrzeszeń w celu nadesłania ewentualnych uwag.

Podany przez „Sport” projekt zawodów konkurencyjnych z udziałem pływaków w Pucharze Polski, jest jeszcze przedwczesny, gdyż z terenu nadchodzą wiadomości o różnych zastrzeżeniach, które rozesłany projekt wywołał.

Klasa I — Dzielnielowski (Ognyński), Królak (Bud. Byćmi), Jędrzejewski (Sonia Wrocław), Swankowski (Luz. Łódź), Bronisław (Sonia Wrocław).

Klasa II — Czuperski (CWKS), Dobnagał (Górniki Kat.), Gromadzki (Ogn. Poznań), Gryglowski (Gwardia Kraków), Mieczysław (Klempa), Ostrowski (Klempa), Szymon (Sonia Wrocław), Kowalewski (W-wa), Kruk (WKS Przemysł), Kucielczyk (Kolejarz W-wa), Kuzmowski (Poznań), Marchewski (Flora Górniki), Moczulski (Sonia Wrocław), Moczulski (Sonia Wrocław), Noga (Kolejarz Kat.), Raniola (Górniki Kat.), Szelestowski (AZS Górniki), Szlachetka (Kolejarz), Zmuda (CWKS).

Skoki (Trenerzy II klasy) — Bredner (Włocławek), Czesławski (Klempa), Górniki (W-wa), Kowalewski (W-wa), Kruk (WKS Przemysł), Kucielczyk (Kolejarz W-wa), Kuzmowski (Poznań), Marchewski (Flora Górniki), Moczulski (Sonia Wrocław), Moczulski (Sonia Wrocław), Noga (Kolejarz Kat.), Raniola (Górniki Kat.), Szelestowski (AZS Górniki), Szlachetka (Kolejarz), Zmuda (CWKS).

Na jednym z posiedzeń omawiano sprawę projektu rozgrzewki na Puchar Miast, który został zatwierdzony przez Prezydium i Rządzenie do WKKE-ów i Zrzeszeń w celu nadesłania ewentualnych uwag.

Podany przez „Sport” projekt zawodów konkurencyjnych z udziałem pływaków w Pucharze Polski, jest jeszcze przedwczesny, gdyż z terenu nadchodzą wiadomości o różnych zastrzeżeniach, które rozesłany projekt wywołał.

Klasa I — Dzielnielowski (Ognyński), Królak (Bud. Byćmi), Jędrzejewski (Sonia Wrocław), Swankowski (Luz. Łódź), Bronisław (Sonia Wrocław).

Klasa II — Czuperski (CWKS), Dobnagał (Górniki Kat.), Gromadzki (Ogn. Poznań), Gryglowski (Gwardia Kraków), Mieczysław (Klempa), Ostrowski (Klempa), Szymon (Sonia Wrocław), Kowalewski (W-wa), Kruk (WKS Przemysł), Kucielczyk (Kolejarz W-wa), Kuzmowski (Poznań), Marchewski (Flora Górniki), Moczulski (Sonia Wrocław), Moczulski (Sonia Wrocław), Noga (Kolejarz Kat.), Raniola (Górniki Kat.), Szelestowski (AZS Górniki), Szlachetka (Kolejarz), Zmuda (CWKS).

Skoki (Trenerzy II klasy) — Bredner (Włocławek), Czesławski (Klempa), Górniki (W-wa), Kowalewski (W-wa), Kruk (WKS Przemysł), Kucielczyk (Kolejarz W-wa), Kuzmowski (Poznań), Marchewski (Flora Górniki), Moczulski (Sonia Wrocław), Moczulski (Sonia Wrocław), Noga (Kolejarz Kat.), Raniola (Górniki Kat.), Szelestowski (AZS Górniki), Szlachetka (Kolejarz), Zmuda (CWKS).

Na jednym z posiedzeń omawiano sprawę projektu rozgrzewki na Puchar Miast, który został zatwierdzony przez Prezydium i Rządzenie do WKKE-ów i Zrzeszeń w celu nadesłania ewentualnych uwag.

Podany przez „Sport” projekt zawodów konkurencyjnych z udziałem pływaków w Pucharze Polski, jest jeszcze przedwczesny, gdyż z terenu nadchodzą wiadomości o różnych zastrzeżeniach, które rozesłany projekt wywołał.

Klasa I — Dzielnielowski (Ognyński), Królak (Bud. Byćmi), Jędrzejewski (Sonia Wrocław), Swankowski (Luz. Łódź), Bronisław (Sonia Wrocław).

Klasa II — Czuperski (CWKS), Dobnagał (Górniki Kat.), Gromadzki (Ogn. Poznań), Gryglowski (Gwardia Kraków), Mieczysław (Klempa), Ostrowski (Klempa), Szymon (Sonia Wrocław), Kowalewski (W-wa), Kruk (WKS Przemysł), Kucielczyk (Kolejarz W-wa), Kuzmowski (Poznań), Marchewski (Flora Górniki), Moczulski (Sonia Wrocław), Moczulski (Sonia Wrocław), Noga (Kolejarz Kat.), Raniola (Górniki Kat.), Szelestowski (AZS Górniki), Szlachetka (Kolejarz), Zmuda (CWKS).

Skoki (Trenerzy II klasy) — Bredner (Włocławek), Czesławski (Klempa), Górniki (W-wa), Kowalewski (W-wa), Kruk (WKS Przemysł), Kucielczyk (Kolejarz W-wa), Kuzmowski (Poznań), Marchewski (Flora Górniki), Moczulski (Sonia Wrocław), Moczulski (Sonia Wrocław), Noga (Kolejarz Kat.), Raniola (Górniki Kat.), Szelestowski (AZS Górniki), Szlachetka (Kolejarz), Zmuda (CWKS).

Na jednym z posiedzeń omawiano sprawę projektu rozgrzewki na Puchar Miast, który został zatwierdzony przez Prezydium i Rządzenie do WKKE-ów i Zrzeszeń w celu nadesłania ewentualnych uwag.

Podany przez „Sport” projekt zawodów konkurencyjnych z udziałem pływaków w Pucharze Polski, jest jeszcze przedwczesny, gdyż z terenu nadchodzą wiadomości o różnych zastrzeżeniach, które rozesłany projekt wywołał.

Klasa I — Dzielnielowski (Ognyński), Królak (Bud. Byćmi), Jędrzejewski (Sonia Wrocław), Swankowski (Luz. Łódź), Bronisław (Sonia Wrocław).

Klasa II — Czuperski (CWKS), Dobnagał (Górniki Kat.), Gromadzki (Ogn. Poznań), Gryglowski (Gwardia Kraków), Mieczysław (Klempa), Ostrowski (Klempa), Szymon (Sonia Wrocław), Kowalewski (W-wa), Kruk (WKS Przemysł), Kucielczyk (Kolejarz W-wa), Kuzmowski (Poznań), Marchewski (Flora Górniki), Moczulski (Sonia Wrocław), Moczulski (Sonia Wrocław), Noga (Kolejarz Kat.), Raniola (Górniki Kat.), Szelestowski (AZS Górniki), Szlachetka (Kolejarz), Zmuda (CWKS).

Po powrocie z mistrzostw Rumunii kolarze tłumaczą suw niepowodzenia

WYNIKI wyprawy naszej czwórki szosowej do Bukaresztu nie mogły zadowolić szerokiej opinii sportowej. Na międzynarodowych mistrzostwach Rumunii na 150 km Klabiniski był wprawdzie trzeci, a Wresniński — piąty, natomiast Królak zajął odlegle, 14 miejsce na 20 startujących, osiągając czas gorszy od czasu zwycięzcy o 22 min. A Wojcik nie dojechał do mety. W klasyfikacji zespołowej Polska uplasowała się na czwartym, czyli ostatnim miejscu, bo lata startująca drużyna Włoch nie została sklasyfikowana.

W piątek, w godzinach popołudniowych wyładował na lotnisku warszawskim samolot z naszą reprezentacją.

WOJCIK USPRAWIEDLIWI SIĘ

Pierwszy zjawił się przed budynkiem celnym Wojcik, a więc, najbardziej „winny” z całej drużyny.

— Wiemy już o przebiegu relacji telefonicznej, ale dlaczego nie ukończyliście wyścigu? — prosimy naszego szosowca o szczegóły.

— Mówi nie było o dogonieniu grupy — odpowiada (Wojcik) — Po zmianie przybitości dokładałem wszelkich starań, aby zrównać się z czołówką. Pozostałem sam na trasie, bo cała stawka jechała razem i to w bardzo szybkim tempie. Po mniej więcej 30 km jazdy, kiedy zbliżyłem się do grupy o jakie 100 m, zwiększyła ona tempo i nie byłem w stanie już jej dogonić. Wskutek pościgu byłem cały zgrany, a w momencie, kiedy zdawało mi się, że odrobiłem już stracony dystans, odzbiło się i spadł grad. Po prostu skończyłem i nie zdążyłem do mety. W tym czasie pozostało tylko około 60 km, zbyt mało, żeby przyszedł do siebie i był zdolny do ponownego pościgu.

GŁOS MA KRÓLAK

Z opowiadania kierownictwa wyścigu wynika, że kolarze nasi ciągle próbowali ucieczek. Jednym z inicjatorów był Królak. Próbuje on następująco usprawiedliwić swój słaby czas:

— Na 60 km przed metą, kiedy jechałem ciągle jeszcze w grupie czołowej, poczułem, że drożewia mi mogli z zimna i musiałem zatrzymać się, aby je rozmasować, aby jeść, wysadziłem na rower, nogi, po prostu nie chciały się poruszyć. Kilka razy zsiadałem jeszcze z roweru, a tymczasem grupa coraz bardziej oddalała się od mnie.

TAKTYKA RUMUNÓW

Tak przedstawia się sprawa z Wojcikiem i Królakiem, a co mówią zweryfikowani od nich Wresniński i Klabiniski, dlaczego nie udało się im rozegrać zwycięskiego pojedynku z grupą czołową?

— Na 30 km przed Bukaresztem w drodze powrotnej pozostało nas w czołowej grupie tylko dziesięciu: Klabiniski, ja — opowiada Wresniński — 6 Rumunów oraz Francuz Gregorini i Włoch Tatini.

Przeważnie mieli więc Rumuni, toteż ilekroć Władek albo ja próbaliśmy uciekać, wówczas siadało nam na kółku 2—3 Rumunów. Rumuni wcale nie kwapili się, aby dawać zmianę kółka, oś widać było robić zwiększyliśmy tempo, aby się od nich

WYŚCIG ODBIŁ SIĘ W ŚRODĘ

Wyscig odbył się w środę na wspaniałym stadionie Dynamo i obejmował 100 okrążeń z 20 lotnymi finiszami. Zwycięzcą Rabouille — 42 pkt., czas 37:05 (przeciętna szybkość 41,5 km na godz.); 2. Meunier (obaj FSGT) — 32 pkt., 3. Fedeleci (Wł) — 28 pkt.; wszyscy trzej wygryli o jedno okrążenie przed pozostałymi 17 zawodnikami: 4. Tupai (Rum) — 19 pkt.; 5. Królak — 15 pkt.; Wresniński był 10 — 6 pkt., a Klabiniski 16 — 3 pkt.

Królak, najlepszy z Polaków, dwukrotnie zajął drugie miejsce na finiszu, dwa razy był trzeci i dwa razy — czwarty. Wresniński wygrał jeden finisz i raz był czwarty, a Klabiniski — raz drugi.

Kolarze nasi wielokrotnie próbowali ucieczek, ale specjalizatorowi Francuzi i Włosi likwidowali ich ucieczki. Po 60 okrążeniach zsiadało się, że powiodło się ucieczce Klabiniskiemu. Za Polakiem utrzymał się tylko Włoch Fedeleci i para ta zdobyła sobie z pół okrążeń przewagę, kiedy z grupy oderwali się Francuzi Rabouille i Meunier, a dogonili wreszcie polską czwórkę. W tym czasie Włoch Fedeleci, Tróika ta jechała z tyłu, porw razem z przewagą prawie jednego okrążenia, dzieląc między sobą punkty na lotnych finiszach.

Na zawodach torowych Polacy z podwójnym obręrowaniem startowali z przewagą rumuńskich, włoskich i francuskich. Walczyli one z niemieckim uporem od meczu, wykazując przy tym doskonały poziom, o czym świadczy choćby następujący wynik:

2.000 m ze startu zatrzymanego: 1. Vasilescu (Rum) — 3:01,7; 2. Romion (FSGT) — 3:02,2; 12 km: 1. Naulet (FSGT) — 19:42,3; 1946 m. (Włochy) — 19:46,6

Z. Weiss

Barbara Męcnińska

Uzyskanie wicemistrzostwa nie było łatwe

W jednym z ostatnich dni przed wyjazdem do Moskwy Halina Tomaszewska spotkała na AWF kominarza. Kominarz jak kominarz, zwyczajnie czarny i miłe uśmiechnięty. Ten miły jeszcze jeden charakterystyczny cechę: jeden jedyny, smutnie kiwający się guzik u czarnej kurtki.

— Co się stało z resztą guzików? — zaczęła go Halina.

— To ci zwiariowali olimpijczycy — machnął z rezygnacją ręką. — Na szczęście — dodał z uśmiechem.

Halinę olśniło... Na szczęście? No jasne!

— Bardzo, bardzo proszę oddać mi ten ostatni guzik. Jestem siatkarką, jedziemy właśnie na mistrzostwa świata do Moskwy. Pan rozumie? My musimy być wicemistrzami! No... proszę!

— Jeszcze jedna... dopowiedział w myśl kominarz i nawet przez moment miał ochotę nie dać guzika, bo niby jak zapnie kurtkę, ale niebieskie oczy patrzyły tak bardzo, bardzo ładnie i proząco.

— No, niech tam — zrezygnował.

W rękach Haliny pojawiła się zresztą zbawcza agafka, która błyskawicznie spięła rozczołowaną jej marynarkę. A „szczęśliwy” guzik powędrował do kieszeni.

— Tylko bez kawałów z tym wicemistrzostwem, namiętacie — żeby nie było na darmo zażartował a odchodnym.

Guzik stał się cennym talizmanem całej drużyny. Nie, żeby była zabobonna, ale... no tak na wszelki wypadek. Przed każdym meczem był on ociągany na chwilę. Aż raz, tego dnia kiedy był od opieką Kłoci Zieleniokówny, zginął. Co robić? Bez guzika nie można zaczynać meczu. No i Kłoci musiała wracać do hotelu. Całe szczęście, że było jeszcze trochę czasu, bo organizatorzy nie wyzwaliby raczej zrozumienia dla takich przyczyn.

MUSIMY WYGRAC...

Bez żartów... Tak, z tym spotkaniem nie ma żartów — wspominały przestroję kominarza — ja nie na stadion.

Przy wyjeździe z hotelu żegnały je najserdeczniejsze, egzotyczne przyjaźniaki — Hinuski, czupymy, ciemnymi paluszkami Minakski. Szukania i Constance przesyłały im po-alkunki, a ciemnie, ogromne ich oczy wyrażały najszczęśliwsze życzenie powodzenia.

Na boisko wyszły bardzo wczesnie, czuły potrzebę dobrego, mocnego rozgrzania się. Zaczęły grać. Wychodziło im wszystko fantastycznie. Piłka chodziła jak prowadzona na sznurku. Ogarnęła się szal ścinania i blokowania tak dalece, że omal nie zauważyły przyścia drużyny czechosłowackiej.

MUSIMY WYGRAC...

Bez żartów... Tak, z tym spotkaniem nie ma żartów — wspominały przestroję kominarza — ja nie na stadion.

Przy wyjeździe z hotelu żegnały je najserdeczniejsze, egzotyczne przyjaźniaki — Hinuski, czupymy, ciemnymi paluszkami Minakski. Szukania i Constance przesyłały im po-alkunki, a ciemnie, ogromne ich oczy wyrażały najszczęśliwsze życzenie powodzenia.

Na boisko wyszły bardzo wczesnie, czuły potrzebę dobrego, mocnego rozgrzania się. Zaczęły grać. Wychodziło im wszystko fantastycznie. Piłka chodziła jak prowadzona na sznurku. Ogarnęła się szal ścinania i blokowania tak dalece, że omal nie zauważyły przyścia drużyny czechosłowackiej.

MUSIMY WYGRAC...

Bez żartów... Tak, z tym spotkaniem nie ma żartów — wspominały przestroję kominarza — ja nie na stadion.

Przy wyjeździe z hotelu żegnały je najserdeczniejsze, egzotyczne przyjaźniaki — Hinuski, czupymy, ciemnymi paluszk